

6
Pra. 8. num. 11.

1758, 10^k

12

DISSERTATIO SECVNDA
DE
LITTERIS REQVISITORIALIBVS
EX VSV GERMANORVM ANTIQVIORI
ET RECENTIORI

P. 466
QVAM
DEO FAVENTE
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO
POTENTISSIMO PRINCIPE AC DOMINO
DOMINO

GEORGIO II.

MAGNAE BRITANNIAE FRANCIAE ET HIBERNIAE REGE
DEFENSORE FIDEI

BRVNSVICENSIVM ATQVE LVNEBVRGENSIVM DVCE
S. R. I. ARCHITHESAVRARIO ET ELECTORE

AVCTORITATE ET CONSENSV INCLYTI
IVRECONSVLTORVM ORDINIS

PRAESIDE

CHRISTIAN. IAC. DE ZWIERLEIN

I. V. D. A. S. T. G. M.

PLACIDAE ERVDITORVM DISQVISITIONI SVBMITTIT

IOANNES ANTONIVS KOETHIVS

KELBRANO-THVRINGVS.

III. ID. APRILIS 1758.

GOETTINGAE

EX OFFICINA SCHVLZIANA, CVRANTE F. A. ROSENBERG

SEBASTIANUS PROCVS
LIBRIS HISTORICALIBUS
ET VARIIS ANTIQVITATIBUS
HISTORICIS
D. B. H. H. H.
G E O R G I O J I
CHRISTIANI IAC. DE ZWIERLER
ANTONIO JACOBI

CONSPECTVS.

CAPVT I. De litteris requisitorialibus ex principiis iurisprudentiae germanicae antiquioris.

- I) an litterae requisitoriales obtineant §. 1.
- II) quando obtineant.
 - a) *an in citatione & sententiarum executione subsidiaria §. 2.*
 - b) *an in testium examine §. 3.*
 - c) *an in persecutione facinorosorum §. 4.*

CAPVT II. De litteris requisitorialibus ex principiis iurisprudentiae germanicae recentioris.

- I) An litterae requisitoriales obtineant §. 5.
 - a) *an & tunc, si superior cum inferiore concurrat. §. 6.*
 - b) *quid, si princeps regnans cum apanagiato concurrat. §. 7.*
- II) In quibus causis litterae requisitoriales obtineant §. 8.

A) DE VSV LITTERARVM REQUISITORIALIVM IN CAVSSIS CIVILIBVS §. 9.

- I) In citatione.
 - a) *de citatione reorum priuata §. 10.*
 - 1) *de eius forma. §. 11.*
 - 2) *de eius insinuatione & effectu §. 12.*
 - b) *de citatione edictali §. 13.*
- II) in probatione.
 - a) *de testium euocatione §. 14.*
 - b) *de productione instrumentorum §. 15.*
- III) in sententiarum executione §. 16.

B) DE VSV LITTERARVM REQUISITORIALIVM IN CAVSSIS FEVDALIBVS.

- 1) *locum non habent, quando iudex feudalis cum iudice eiusdem territorii concurrat §. 18.*
- 2) *secus*

2) *secus vero, si actus in territorio alieno suscipiendus est* §. 19.

a) *de citatione vasalli in alieno territorio constituti* §. 20.

b) *de testium examine* §. 21.

c) *de sententiarum executione* §. 22.

C) *DE VSV LITTERARVM REQUISITORIALIVM IN IVDICIIS ECCLESIASTICIS* §. 23.

1) *de citatione reorum* §. 24.

2) *de citatione testium* §. 25.

3) *de executione sententiarum* §. 26.

D) *DE VSV LITTERARVM REQUISITORIALIVM IN CAUSSIS CRIMINALIBVS* §. 27.

1) *de diuersis citationis reorum generibus* §. 28.

2) *speciatim de persequutione & adprehensione fugitiuorum* §. 29.

a) *an remisso delinquentium sit necessitatis* §. 30.

b) *quomodo exhibitio facienda* §. 31.

c) *de transportatione per alienum territorium* §. 32.

3) *de testium examine* §. 33.

4) *de imploratione brachii saecularis in caussis criminalibus* §. 34.

III) *De litteris reuersalibus.* §. 35.

DISSER-

DISSERTATIO SECVNDA
DE
LITTERIS REQUISITORIALIBVS
EX VSV GERMANORVM ANTIQVIORI
ET RECENSIORI.

CAPVT I.
DE LITTERIS REQUISITORIALIBVS EX
PRINCIPIIS IVRISPRVDENTIAE GER-
MANICAE ANTIQVIORIS.

§. I.

I.) AN LITTERAE REQUISITORIALES OBTINEANT.

Explicatis nuper, singulari quadam dissertatione,
cum generali litterarum requisitorialium, indo-
le, tum imprimis iuribus & fatis ex iuris Ro-
mani doctrina, transeundum nunc est, ad earundem in
Germania vsum deducendum. Qua in re quum status iu-
dicio

A

dicionum Germanicorum, pro diuersa eorundem aetate admodum differat, sigillatim quoque de iisdem exponemus. De iure ergo veteri Germaniae, vt primum differamus, antiquissimis iam Germanorum Legibus sancitum, vt ne iudex vltra iurisdictionis suae limites de rebus vel personis potestati alterius iudicis subiectis ius diceret. Digna certe sunt, quae huc ponantur, verba legis a CHINDASVINDO (alias RECESVINDO) Wisigothorum rege, latae. a) *Nullus in territorio non sibi commissio vel vbi ille iudicandi potestatem nullam habet omnino commissam, quemcumque praesumat per iussionem, aut saionem, distringere, aut in aliquo molestius conuexare, nisi ex regia iussione vel partium electione, siue ex consensu vel commissoriis atque informationibus comitum siue etiam iudicum (sicut in lege superiori tenetur) iudex quisque fuerit institutus. Certe qui non praedictus iudex praesumptuosus inlicite haec, quae prohibentur, praesumpserit agere, confestim cum causa peruenerit ad provinciae Ducem, an per se velit, an per quem ipse praeceperit, tam inchtam praesumptionem coercere procuret. Et illi siquidem cum praesumptuosus extitit, si solum contumeliam vel iniuriam fecerit, libram auri coactus exsoluat: si vero rem aliquam*

a) LEX WISIGOTHORVM Lib. II. Tit. I. L. 17. in Petri Geor-
gisch Corp. Iur. Germ. p. 1867.

quam temeranter abstulerit, vel auferre praeceperit, tantundem cum eadem re quam tulerat, aliud tantum de suo coactus exsoluat. Quod si quicumque iudex seruum suum vel alienum ad discutienda negotia elegerit deputandum: pro his quidem seruus contra iustitiam & leges adtemperauerit agere, ad omnem satisfactionem legis iudex qui hunc ordinauerit, se nouerit detincri. Quae constitutio quum grauem in illos statuerat poenam, qui temere iurisdictionis suae potestatem extendere conarentur, facili est colligendum negotio, non alia nisi requisitionis Lege eiusmodi actus in territorio alieno expediri potuisse. Vt autem requisitio rite fieret, atque effectu non destitueretur, Litterae ad iudicem, cuius potestati subiecta erat res, vel persona, in quam actus iurisdictionis exercendus, dirigendae erant, eaeque sigillo requirentis munitae. Eiusmodi autem litterarum tantus erat fauor, vt & tunc, quum nudam continerent intercessionem, alteri necessitatem imponerent precibus ad eum directis satisfaciendi. b)

§. II.

b) Ita FLAVIUS CHINDAS-
VINDVS Wisigoth. Rex in L.
WISIGOTH. Lib. II. Tit. II. L. 7.
Si quisquam ingeniorum atque ser-
uorum extra territorium, in quo
commanet, in alterius territorio iu-
dicis causationem habuerit: iudex
ad cuius ordinationem idem petitor
pertinet, epistolam sua manu sub-
scriptam atque signatam eidem iu-
dici

4 DISS. II. DE LITTERIS REQUISITORIALIBVS

§. II.

II) QUANDO OBTINEANT.

a) AN IN CITATIONE ET SENTENTIARVM EXECVTIONE SVBIDIARIA.

Quae §. praecedente generatim de actibus iurisdictionis in territorio alieno expediendis monui, ea etiam de cita-

dici dirigat, in qua praemoneat, ut negotium querulantis audire & ordinare non differat. Et si ad suam conventionem ipse rationem eius implere distulerit, tunc ille iudex, de cuius territorio est ille qui petit, de rebus iudicis illius, ad quem direxit epistolam, in quibuscunque locis reperire potuerit, tantum usurpet, quantum res illa esse dinoscitur, de qua petitor querelam intulerit: quod eidem petitori possidendum nihilominus dabit. Quam rem ita possideat qui acceperit, ut conseruatis aliis rebus, de solis frugibus usum & expensas obtineat. Cum vero ille iudex, qui ad epistolam alterius iudicis negotium querulantis audire noluerit, iustitiam ex eodem negotio querulanti priori fecerit, ea quae ille iudex qui commonuit, de rebus eius abstulerat, ipse alteri iudici sine retardatione restituat. De frugibus vero rationabiliter expensis, ille, qui expendit, nihilominus reddat. Quod si postea iustissime discusso negotio, inueniatur iudex ille per iniustam petitoris querelam rem indebite amisisse, tunc iniustus petitor, rem quam accepit, illi iudici cuius fuit ex integro reddat, & aliud tantum de suo ei coactus exsoluat. Quod si iudex ille qui dilationem fecit, rerum suarum possibilitatem in vicino non habet, unde alter iudex qui commonuit, petitori repenset; tunc de territorio eiusdem iudicis, cuiuscunque rei tantum auferat, quantum petenti consignet, aut cer-

citatione, & sententiarum executione, intra fines iurisdictionis alterius iudicis facienda, valebant. Sicuti enim vtroque casu, iudex requirens incio requisito, hos actus
in

te obsegnatam petitori faciat cessionem, in qua pignoris quantitatem adnotet, per quam petitor praesumendi sibi habeat potestatem. Dum vero ille qui pigneratus extiterit, Regi, Duci vel Comiti, pro tali fuerit pignore querelatus, eadem pignoris dampna quae idem suggerens pertulit, in quadruplum ei de suo iudex ipse dilationis coactus restituat. Quodsi de rebus debitoris petitor pignus abstulerit, ad superiorum satisfactionem iudex teneri non poterit. Certe si idem iudex ammonitus absque dilatione causam audierit petitoris, in qua eum proueniat habere nullatenus veritatem, iudicium per quod eius iniustitia patuit, evidentibus scripturis emittat. De cuius textu exemplar fideliter translatum, suaque manu subscriptum atque signatum iudici a

quo ammonitus fuerat, dirigere non moretur. Et si post hoc aequitatis iudicium patuerit praesumptio pignerantis, ingenius siquidem ea quae causa pignoris abstulerit, duplam idem amissam rem, cum simili re in satisfactione restituat. Seruus autem qui talia comisisse detegitur C. ictus accipiat flagellorum, atque turpiter decaluatus in integrum mox reformet rem, quam causa pignoris occupauit. Illi vero qui ad pignerandum conuenierint, si serui sint, & sua sponte concurrerint, centenis & ipsi verberentur flagellis. Si vero ingenui, aliud tantum domino restituant, quantum ei abstulisse probantur, sequestrata illius compositione qui pignus indebite fecisse conuincitur. ap. PETR. GEORGISCH. l. c. p. 1885-1887.

in eius territorio suscipere non poterat, c) ita requisiti non licebat, rite facta requisitione opem a se imploratam denegare. d)

§. III.

b) AN IN TESTIVM EXAMINE.

Videamus nunc, quid de testium in alieno territorio degentium examine dicendum sit. Testes autem *non absentes neque per epistolam* testimonium dicere poterant, e) sed quam habebant rei alicuius notitiam, in iudicio declarare tenebantur. Ii igitur qui in alieno territorio erant, vel ad solius partis priuatas preces ad forum, in quolis erat mota, se conferebant, vel testimonium suum ingenuis f) solemni modo atque praesente iudice mandabant.

c) *Lex WISIGOTH.* Lib. II. Tit. I. L. 17.

d) *Lex WISIGOTH.* Lib. II. Tit. II, L. 7. cf. etiam IO. FRIDER. POLAC *Systema Iurisprud. Germ. antiq.* Lib. IV. c. VI. § 1. p. 243.

e) *CAPITVLARIVM CAR. M. & LVD. P.* Lib. V. cap. 147. *Testes non absentes neque per epistolam testimonium dicant sed praesentes, quam houerunt & viderunt, non taceant veritatem ap. GEOR-*

GISCH p. 1539. idem iisdem verbis repetitum Lib. VI. cap. 365. ap.

GEORGISCH p. 1581. *LEGE WISIGOTH.* Lib. II. Tit. IV. L. 5. ap. *GEORGISCH* pag. 1898. cf. *HEINECC. Elem. Iur. Germ.* Tom. II. Lib. III. Tit. V. §. 196. pag. 545.

f) generatim notandum est, in testimoniis deferendis, ab antiquissimis inde temporibus exactam semper circa statum personarum aequalitatem desideratam esse,

vt

bant. g) Quodsi testimonium sponte praebere nollent, is cuius intererat vt praestaretur, litteras a iudice, coram quo actio instituta, impetrabat requisitoriales, quibus ad iudicem,

vt adeo ingenuo contra ingenuum, seruo contra seruum testari permitteretur. CAPITVLARIA REGVM FRANCORVM apud STEPH. BALVZ. Tom. I. pag. 154. IOAN. CHRIST. WEIDLER de sacramentalibus §. 19. pag. 24. sq. 10. HENRICVS CHRISTIANVS de SELCHOW de iuribus ex statu ingenuorum pendentiibus cap. 2. §. 47. seq. pag. 144. seqq. CAROL. FRIDERICVS WALCH de testis reo paris praestantia in iure Germanico. P. F. ORTHIVS in denen Anmerkungen über die Franksfurtische Reformation. Tom. V. pag. 278. seq.

g) Hoc quomodo factum sit, docet cit. LEX WISIGOTH. Lib. II. Tit. IV. L. 5. Testes non per epistolam testimonium dicant, sed praesentes, quam nouerint non taceant veritatem. Nec de aliis negotiis

testimonium dicant, nisi de his tantummodo, quae sub praesentia eorum acta esse noscuntur. Certe si iidem testes, aut parentes, vel amici suis aetate decrepiti, vel infirmitate grauari, aut in alia & longinqua prouincia constituti, de re quae ipsis est cognita testimonium aliquibus iniungendum putauerint: & si non sint omnes de vno territorio, qui testimonium dicendum committunt, in eo tamen territorio, ubi ille commanet, qui plus ex his videtur idoneus, congregentur: & ante eiusdem territorii iudicem, vel coram his quos iudex elegerit: & mandatum faciant idoneis ingenuis, quibus voluerint, & de quo illis est cognitum per conditionem serui iurare procurent, qualiter quibus testificandi vicistudo committitur, id indubitanter ubi necesse fuerit, suo sacramento confirment, quod

iudicem, cuius potestati testes subiecti erant, perlatis iudex requisitus, *b)* testes, vt in suo iudicio *i)* testimonium praestarent, cogebat. *k)*

§. IV.

c) AN IN PERSECVVTIONE FACINOROSORVM.

Eadem vti apud Romanos, & forsitan ex eorum Legibus desumpta *l)*, ratione, etiam apud Germanos ibi crimina vindicabantur, vbi perpetrata erant. *m)* Vt autem hoc fieri

quod iurare mandatores suos iustissime & euidentissime per semetipsos audierint. Aliter autem mandatum de talibus negotiis editum apud omnes iudices erit semper inuaidum. apud GEORGISCH p. 1898.

k) arg. cit. LEG WISIGOTH. Lib. II. Tit. II. ap. GEORGISCH pag. 1885.

i) arg. cit. LEG. WISIGOTH. Lib. II. Tit. IV. L. 5.

k) modum testes cogendi describit LEX SALICA Lib. II. §. 1. & 2. ap. GEORG. p. 105. LEX WISIGOTH. Lib. II. Tit. IV. L. 2. ap. GEORG. p. 1895. eadem Lib. II.

Tit. IV. L. 10. ap. GEORG. pag. 1903. cf. ECCARD. *ad L. Salicam* p. 95. & HEINECC. *Elem. Iur. Germ.* TOHN. II. Lib. III. Tit. V. §. 195. p. 343. & 344.

l) G. L. BOEHMER *de delictis extra territorium admisis* §. 7. pag. 13. cf. IACOBVS GOTHOFREDVS *in prolegomenis ad Cod. Theod.* Cap. III. & VII. & FRIDERICE ESAIAE PVFENDORFII *tract. de Iurisdict. Germ.* P. II. S. II. Cap. I. §. 41. pag. 172.

m) CAPITVLAR. Lib. VII. cap. 365. *Qui crimen obicit, scribat se probaturum. Reuera vt ibi causa*

fa

feri posset, Germanorum Leges non solum I) iudicibus fori delicti veniam dederunt reis fugientibus, nullo iurisdictionis particularis habito respectu instandi n) sed & II) omni-

sa agatur ubi crimen admittitur, ut qui non probauerit quod obiecit poenam quam intulerit ipse patiatur apud GEORGISCH p. 1702. Idem & Ostgothorum Legibus sancitum. Ita enim THEODERICVS Ostgothorum Rex in EDICTO suo cap. CIII. Vbi quod facinus commissum dicitur ibi deferendum & vindicandum est. apud GEORGISCH pag. 2227. cf. HEINECC. Elem. Iur. Germ. Tom. II. Lib. III. Tit. II. §. 76. pag. 433.

n) LEX BURGUNDIONVM Tit. ult. Gundebaldus Rex Burgundionum omnibus comitibus. Mul-
torum relatione cognouimus cabal-
lorum fures, & effractores domuum
tantum se ad hanc insaniam prorup-
pisse, ut non occulte verum etiam
publice crimina & omnia mala com-
mittant. Ideoque praeceptionem
ad vos dedimus, ut si quos cabal-

lorum fures, aut effractores domuum,
tam criminosos quam suspectos in-
uenire potueritis, statim capere &
ad nos adducere non moretur. Fu-
turum ut is qui capitur, & ante
nos adductus fuerit, si se innocen-
tem potuerit adprobare, cum omni-
bus rebus suis liber abscedat, neque
calumniam pro eo quod ligatus aut
captus est, mouere praesumat. Si
vero criminosus inuentus fuerit,
poenam vel tormenta suscipiat, quae
meretur: & res illius ab his qui
eum caeperunt praesumantur. Et

NON SOLVM IN EVM TANTVM
PAGVM, VBI CONSISTIT, LICEAT
PERSEQVI CRIMINOSVM SED SICVT
VTILITAS AVT FIDES VNIVSCVIVS-
QVE HABVERIT ETIAM PER ALIA
LOCA AD NOS PERTINENTIA NON
DVBITENT EIVSMODI PERSONAS
CAPERE, & iudicibus praesentare,
ut praefata scelera non liceat diu-
tius

II) omnibus aliis iudicibus iniunxerunt, vt interclusa quibuscunque fugientibus fuga, eosdem examinatos ad locum vnde euassissent remitterent, o) & denique III) ecclesiis

rius esse impunita. Hanc praecceptionem nostram in omnium notitiam ponere curetis. apud GEORGISCH p. 395. & 396. huc quoque pertinet CAPITVL. III. ANNI DCCCVI. cap. 5. in CAPITVL. REG. FRANCOR. ap. GEORG. pag. 724. & imprimis DECRETIO CHLOTARII II. §. I. quae negligentiam iudicum claudo pede fugitios persequentium his verbis arcet: Decretum est vt quia in vigilias constitutas nocturnos fures non capeant, eo quod per diuersas intercedente concludio scelera praetermissa custodias exercerent, centenas fieri. In qua centena aliquid deperierit, capitale qui perdiderat recipiat & latro insequatur. Vel si in alterius centena appareat, & adhuc admoniti si neglexerint quinos sol. condemnentur. Capitale tamen qui perdiderat, a centena illa accipiat

absque dubio, hoc est de secunda vel tertia custodia. in CAPITVL. REG. FRANCOR. ap. GEORG. pag. 477.

o) CAPITVL. Lib. IV. cap. 4. ap. GEORG. p. 1393. CAPITVL. Lib. VI. cap. 222. ap. GEORGISCH p. 1556. ROTHARIS LEGES capit. 269. Si liber aut seruus voluerit, foris prouinciam fugere, & iudex aut quicumque in loco aut finibus prouinciae residet, eum comprehenderit, teneat eum; & res quas secum tulerit saluas faciat; & mox mandet ad iudicem de loco, vnde fugere coepit quatenus eum recipiat, & det pro uno fugace solidos II. ita vt cum robus quas secum detulerit, reddatur. ap. GEORG. p. 996. Iudices autem hoc non facientes in poenam incurrerant. LVITFRANDI LL. Lib. V. cap. 15. De seruo fugace & aduena homine si in alia prouincia

fiis mandarunt, vt eos qui ad illas confugiffent, sine mora
requi-

uincia inuentus fuerit, tunc Decanus, aut saltarius, qui in loco ordinatus fuerit comprehendere eum debeat, & ad Sculdafum suum perducatur. Et ipse Sculdafus iudici suo consignet: & ipse iudex POTESTATEM HABEAT EVM INQUIRENDI, VNDE IPSE EST, Et si inuentus fuerit, qui seruus sit, aut fur, MOX MANDET AD INDICEM, aut ad dominum eius, vnde ipse fugerit: & habeat pro prehensura de ipso seruo Solid. II. Si vero post inquisitam causam ipse homo qui comprehensus est, aut inquisitus fuerit, liber apparuerit, nulla sit ei culpa, qui eum comprehendit, aut inquisit. Si vero Decanus aut Saltarius hoc facere distulerit, componat Solid. IV. medium Sculdafio suo, & medium cuius causa fuerit. Et si Sculdafus hoc neglexerit facere componat Solid. VIII. medium iudici suo & medium cuius causa est. Si vero iudex ad eum inquirendum, vel mandatum faciendum, vnde ipse homo est, distulerit, componat Solid. XII. in palatio Regis. Et si ille iudex, cui mandatum fuerit, neglectum fecerit, ad ipsum hominem recolligendum, aut Arimanno suo faciendum mandatum, quod in tali loco hominis comprehensus est: & si hoc neglexerit componat in palatio Regis solid. XII. apud GEORGISCH pag. 1052. Huc etiam referri potest constitutio illa WISIGOTHORVM in LL. WISIGOTH. Lib. VII. Tit. IV. L. 2. Quoties Gothus seu quislibet in crimine, aut in furto vel aliquo scelere accusatur, ad corripiendum cum iudex insequatur. Quod si forte ipse iudex solum illum comprehendere, vel distringere non potest, a COMITE ciuitatis QUAE RAT AVXILIVM, cum solus sibi sufficere non possit. IPSE AVTEM COMES ILLI AVXILIVM DARE NON MORETVR, vt criminis reus insul-

requirentibus exhiberent *p*). Adparitores igitur iudicum fori delicti vestigiis reorum inhaerebant, *q*) eosque captos, ad iudicem eius loci, in quo deprehensi erant *r*) deducebant, huncque vel verbis iudicis sui, vel median- tibus litteris ab eo datis, vt fugitiuos remitteret, require- bant. Quo facto iudex requisitus siue per suos siue per requirentis adparitores fugitiuos reddere obligatus erat. Verum haec omnia sequentis saeculi obseruantia immutata sunt. Medii videlicet aevi mores duplex receperunt fo- rum, alterum delicti, (quod iam prisca agnouerant tem- pora) alterum domicilii, *s*) quorum illud tunc locum habe-

rare non possit. apud GEORG. p. 2062.

p) CAPITVLAR. Lib. V. cap. CXCIII. IDEM l. alleg. cap. CXCIV. apud GEORGISCH, pag. 1450. ADDIT. IV. *ad cit.* CAPITVL. cap. 128. ap. GEORG. pag. 1831. id- que sub graui poena CAPITVL. cit. Lib. III. cap. 26. apud GEORGISCH. p. 1351. IDEM Lib. VI. cap. CCXCI. apud GEORGISCH. p. 1570.

q) Idem & ipsum laesum laesue agnato facere potuisse ex voce *unius- cuiusque* in alleg. LEGE BVRGVND.

Tit. LXXXIX. adhibita, concludo.

r) Interdum etiam ad ipsum Re- gem, cit. LEX. BVRGVND. l. alleg.

s) G. LVD. BOEHMERI sae- pius laudata *Dissert. de delictis ex- tra territorium admissis* §. 7. p. 13. quod praeter leges vsus fori intro- duxit. DE COCCEII *de fundata in territor. potest.* Tit. IV. §. 9. 10. BRVNNEMANN ad L. 2. C. *vbi de crim.* num. 2. pag. 251. & FARIN. Qu. VII. num. 24. seq. 10. SAM. FRID. BOEHMERI *elementa iuris- prud.*

habebat, quum reus ibi vbi delictum commiserat deprehensus esset, r) hoc vero quotiescumque reus cautius mercatus, sui potestatem non fecisset. u) Inde factum est, vt & libertas illa quoquouersus persequendi fugitios,

prud. Criminal. Sect. I. Cap. III.
§. 68. num. 2. pag. 45.

r) SPECVL. SAXON. Lib. III. art. 25. (pag. 371. edit. GAERTN.) G. L. BOEHMER *cit. diff. loco alleg.* pag. 14. idque obtinebat, cum 1) si reus ἐπ' αὐτοφώγων oppressus esset, (i. e. in der handhaftigen That, cuius sequentem definitionem dedit SPECVLATOR in iure Prou. Sax. Lib. II. art. 35. pag. 241. *Handhafte That ist das, α) so man einen Mann in der That, oder β) in der Flucht der That, greiffet, oder γ) wann er diebstal oder raub in seinen Geweren hat, da er selbst den Schlüssel darzu traaget*) tum etiam 2) si crimen iam hesternum eine übernaechtige That fuerit. cf. Idem SPECVLATOR SAXO Lib. II. art. 36. p. 247. 10. GOTTL. HEI-

NECCI *Elem. Iur. Germ.* Lib. III. tit. IX. §. 313. pag. 658. Hoc tamen addito discrimine, vt priori casu accusatio semper cum clamore fieret. IDEM REPKOVIVS Lib. II. art. 64. p. 305. posteriori autem casu non indistincte, IDEM *l. cit.* sed tunc tantum si accusator speraret se reum ferro esse conuicturum. HEINECCIUS *l. cit.* §. 316. p. 663. cf. etiam *Auſtor des RICHTSTEIGS* cap. XXXIII.

u) G. L. BOEHMER *loco alleg.* §. 8. pag. 17. Hoc tamen casu etiam in foro delicti ad proscriptio- nem agi poterat, & si tunc reus, legitimis vocatus edictis, se non fisteret, banni poena ei irrogabatur. SPECVLVM SAXON. Lib. I. art. 67. p. 151. HEINECC. *l. cit.* §. 327. p. 674. BOEHMER *l. c.* §. VIII. p. 17.

uos, certis, iisque angustioribus circumscriberetur limitibus, x) & remissio delinquentium ad forum delicti ita dege-

x) Limites ostendit IVS PROV. SAX. L. II. art. 71. Nempe tunc quoquoerfus fugitivos persequi licebat, si in ipso facinore deprehensi, aufugerant. Adiiiciam verba speculatoris. *Waffen mag man wol führen, wenn man dem gerust folgt; und dem sollen durch recht folgen alle die zu ihren jbaren kommen sind, also fern, das sie Schwert führen mögen, es benemen sie denn des ehehaft noth, sonder Pfaffen und Weiber, Kirchner* (quae vox clericos inferioris ordinis denotat, Quam enim hi omnibus iuribus clero tributis fruantur ISIDORVS in Can. I. dist. 21. IDEM in sequenti §. 19. AVGVSTINVS LEYSERVS in *nedit. ad ff. Spec. XXXI. III. 2. Tom. I. pag. 314. etiam medii aeni rationibus ab vlu armorum remoti fuisse videntur G. L. BOEHMER de iuribus ex statu militari Germanorum pendentibus cap. I. §. VIII.*

pag. 15. seq. IO. HENR. CHRIST. de SELCHOW de iuribus ex statu ingenuorum pendentibus Cap. II. §. 30. pag. 102. seq. Falsa ergo est explicatio glossatoris qui vocem KIRCHNER, a dicitur respondere contendit, apud GAERTNER p. 314.) und Hirten: *Als sie auch folgen vor eine burgk, da sollen sie vor bleiben drey tag, jeglicher mit seiner selbtkost, binnen dem Gericht, die weil jener vorgebet oder reitet, der das geruste geschrien hat: Ist er aber gewundet oder gefangen, das er nicht folgen mag, so sollen die leut folgen bey ihrer pficht, die weil sie jenen ansehen, der den Fried gebrochen hat, OB ER WOL IN EIN ANDER GERICHT FLEUCHT: Mogen sie ihn dann gefahen auf den feld, das die leut von jenem Gericht dazu nicht kommen, sie sollen ihn führen in ihr Gericht; Fleucht er aber zu dorf oder zu steden, oder zu*

degeneraret, vt non modo iudices fori domicilii eam saepe denegarent, y) sed etiam iidem interdum contenderent, iudicibus fori delicti nullam esse cognitionem de criminibus peregrinorum, etiam ne tunc quidem, si facinorosus in loco delicti comprehensus esset, verum hanc ad solos fori domicilii iudices pertinere. z) Originem huius mutationis

zu bürgen in ein ander Gericht, man sol das GERVET VORNEUEN und soll dazu heischen den Bawermeister und die bawern daselbst und die guten leut von Ritters art, die man zu der Zeit haben mag, VND MAN SOL IHM FORDERN ZV RECHTEM GERICHT: DAN SOLL MAN IHM DANN ANTWORTEN, OB ER IN DER HANDHAFTEN THAT BESTETIGT IST, VND OB SIE DAS ZEVGEN MOEGEN MIT SIEBEN MANNEN, DAS SIE IHM GEPOLGET HABEN IN DER HANDHAFTEN THAT VON IHREM GERICHT BIS ALIDA: darnach sollen sie bürgen sezen vor des Mannes Wehrgelt oder Buß, ob sie ihn mit Recht nicht überwinden, daß sie ihn kinwider führen, und daran thun

wollen was recht ist. pag. 315. edit. GAERTNER. cf. HEINECC. Elem. Iur. Germ. Tom. II. Lib. III. Tit. 9. §. 315. p. 663.

y) Ita a. 1467. Nicolao Pflug praefecto Lipfienfi denegata est remissio delinquentium ab Henrico de Stammer episcopo Neoburgensi, eandemque ob causam is episcopo pro istius aeni moribus bellum indixit. Litteras diffidationis ex MÜLLERO in *Anal. Sax. a. 1467. exhibit* DE ERATH Cap. II. §. 126. p. 195. & 196.

z) Eiusmodi controuersia Saec. XIII. inter Sueuos & Boios intercedebat. Illi negabant Sueuum qui in Boiica prouincia delictum commississet, ibi comprehendi & puniri

ationis sic vt alia omnia optime tradit DE BRATH. a) Cuius verba mea facere non dubito. *Perstitit remittendi legalis necessitas apud Germanos, quamdiu auctoritas vel Regum vel imperatorum, ius quoddam vniuersale sustinuit. Ex quo autem, de criminibus cognitio, antiquissimo aeuo, sacerdotibus, b) conciliis, c) & principibus d) commissa, e)*
 atque

puniri posse, hi idem de Boiis negabant. Quam litem RVDOLPHVS IMP. ita decidit: *neque comprehendendum a Boio Sueuim, nec contra; sed delicti cognitionem & correctionem per vtriusque prouinciae delegatos, quos pacis conseruatores vocabant, coniunctim esse faciendam*: Refert hanc litem Ioannes ADLREITTER A TETENWEIS *Annual. Gent. Boi. Part. I. L. XXV. §. 9. cf. IO. NIC. HERTIVS de subiectione territoriali Vol. I. Tom. II. dissertat. VI. §. 9. nota * p. 383.* Ita quoque Brabantini contendebant subditos suos in loco delicti forum non fortiri, vi priuilegii quod Ioannes Lotharingiae & Brabantiae dux a. 1249. 8. Cal. Augusti a Carolo IV. impetrauerat. Quam

multae contentiones exinde originem traxerint: de eo vide FRITSCHIVM in *Elect. Iur. Publ. P. I. c. 12. & HERT. c. I. §. 9. p. 382.* Ipsum priuilegium (vulgo Bulla Brabantina dictum) exhibet LIMNAEVS *Iur. Publ. Lib. V. cap. II. §. 53. p. 66. & PFEFF. AD VITR. Lib. III. Tit. XVII. §. 27. p. 1166. conf. EM. MART. CHLADENIVS de abusibus Bullae Brabantinae.*

a) *cit. tr. Cap. II. §. 125. pag. 194.*

b) *TACITVS de Moribus Germ. cap. VII.*

c) *IDEM cap. XI. licet apud CONCILIVM quoque accusare & capituli discrimen intendere.*

d) *IDEM cap. XII. eliguntur in eiusdem comitiis PRINCIPES, qui iura per pagos vicosque reddunt.*

atque sub Francorum imperio, f) tum ab ipso re-
ge in causis maioris momenti vsurpata g) tum duci-
bus

e) IO. FRID. POLAC *Systema Iurisprudentiae Civilis Germanicae antiquae* Lib. IV. Cap. I. §. I. & 2. pag. 228.

f) A Carolo M. iudiciis etiam Westphalicis Sec. XIII. XIV. & XV. celeberrimis, & in Westphalia, ac vicinis locis inter Rhenum & Vifurgim fedes habentibus, (IO. NIC. HERTIVS *de Consultat. Legib. & Iud. in Opusc.* Vol. I. Tom. II. Diff. VII. §. 20. p. 444.) iurisdictionem criminalem demandatam esse communis sententia est. AENEAS SYLVIVS PICCOLOMINEVS *de his quae Frid. III. imperante per totam Europam gesta sunt.* (apud FREHER. Tom. II. p. 37.) cap. 29. IO. IVST. WINCKELMANNVS *in Not. histor. Polit. vet. Saxon. Westphal. cap. ult.* IO. FRID. POLACK *l. cit.* Lib. IV. cap. XIV. §. 2. p. 264. SCHOTTEL *de singularibus iuri-*

bus Germ. cap. XXIX. §. 5. a qua tamen recedunt IO. HERM. CONRINGIVS *de Orig. Iur. Germ.* cap. 19. & IO. HENR. ROECLER *in diss. de Widikindo M.* p. 20. seq. de audacia horum iudiciorum vide IO. IOACHIM MULLER *im Reichs-Tags-Theatro unter Kayf. Frid. V. Vorstell.* II. cap. VI. §. I. num. 8. pag. 500. num. 9. pag. 502. num. 10. pag. 504. IDEM *l. c.* §. 2. 3. & 4. p. 508. WENCKER *in adparatu Archiuorum* LXIX. p. 385. IO. FRID. SAM. BOEHMER *l. c.* S. I. cap. III. §. 57. p. 37. deque eorum sublatione vid. MARQ. FREHERI *diss. de iudiciis occultis Westphal.* p. 6. IO. PHIL. DATT. *de pace publ.* Lib. IV. cap. IV. num. 91. & IO. NICOL. HERTIVS *l. alleg.* p. 445.

g) cf. CAPITVL. CAROLI M. de anno 812. apud STEPH. BALVZ I. 497. & GEORGISCH. p. 766.

bus, *h*) comitibus, *i*) feu grauionibus*) & missis regiis, *k*) a principe delegata; *l*) & posteriori denique seculo, praeter duces, *m*) Comites, *n*) & Gograuios; *o*) burggrauis etiam, *p*) Landgrauis, *q*) Palatinis *r*) Scultetis *s*) Aduo-

10. FRID. POLACK *l. cit.* Lib. IV. cap. I. §. 4. pag. 230.

h) POLACK *l. c.* cf. GREGORII TVRONENSIS *Historia Francorum* Lib. II. cap. 20. ap. DU CHESNE TOM. I.

i) HINCMAR *de ort. pal.* cap. XIX. seq. apud DU CHESNE II, p. 492. cf.

10. STEPH. PVTTERI *Grundriss der Staats-Veraenderungen des zeutschen Reichs, IV. Zeit. IV. §. 8.* pag. 39. IDEM *l. c. VI. Zeit. IV. §. 9.* p. 71. & 10. SAM. FRID. BOEHMERI

Elem. Iurispr. Crim. Sect. I. cap. III. § 48. p. 29. POLACK *l. cit.* Lib. IV. cap. XIV. §. 5. p. 265.

*) PAVLVS WARNEFRIDVS de gestis Longobardorum Lib. V. c. 23.

k) 10. SAM. FRID. BOEHMER *l. cit.* STEPH. BALZII *Capit. Reg. Franc.* p. 1213.

l) L. ALLEMANNOR. Tit. XLI. L. I. & ult. apud GEORGISCH pag.

214. I. WISIGOTHOR. Lib. II. Tit. I. L. XIV. apud GEORGISCH p. 1866.

m) vid. Charta Odonis ducis Burgund. de anno 1206. quam ex DU FRESNE excerptam tradit FRID. ESAIAS PVFFENDORFVS *de Iurisd. Germ.* P. II. Sect. II. cap. I. §. 47. pag. 176.

n) 10. NIC. HERTIVS *de Consultat. Legibus & iudiciis in Opusc.* Vol. I. T. II. diss. VII. §. 19. pag. 441.

o) 10. SAM. FRID. BOEHMER *loco alleg.* §. LIV. num. 7. p. 34. qui ex medii aevi rationibus comitibus subordinati erant, IVS PROV. SAXON. Lib. I. art. LXXI. pag. 161. (edit. Gaertner.)

p) BOEHMER *l. cit.* num. 3.
q) CHRISTOPH. LEHMANNI *Chron. Spirense* Lib. VI. cap. XVIII.

r) WIGVLEII HVND. *Bairisches Stambuch II,* pag. 27.

Aduocatis *t*) marchionibusque *u*) tradita *x*), ab imperii proceribus, *y*) iure hereditario acquisita, atque supremae in territoriis potestati adscripta est; *territoria* vero *ordinum specialis quasi*, & ab altera separatae reipublicae faciem induerunt, nexu communi magis magisque soluto, territoriorum olim praesides, iam domini, remissionem requirenti sensim denegarunt, ne is videretur exercere ius propriae iurisdictioni maxime nocuum.

s) IO. PETR. de LYDEWIG *Opusc.* p. 62. tum vrbicis, IO. NIC. HERTIVS *cit. l. p.* 442. Tom. II. pag. 566. BOEHMER *l. c.*

u) GERHARD *de duellis* Cap. II. §. 100. BOEHMER *l. c.* num. 5.

t) Tum prouincialibus. vid. Charta Caroli IV. de anno 1360. apud GLAFÉY p. 83. tum ecclesiasticis. vid. diploma Alberti D. Sax. de anno 1243. apud IO. GOTH. de MEIERN *in adpendice document. ad Deduct. Mollnensem* p. 35. & WILH. FRID. von dem KNESEBECK *in diss. de aduocatis* Sect. I. §. 15.

x) & ab his iterum Sec. XIII. nobilibus & ciuitatibus municipalibus concessa IO. HERM. CONRING. *de iudic. Germ.* §. 85. IO. NIC. HERTIVS *l. c.* §. 22. pag. 449.

y) de acquisita a liberis imperii ciuitatibus iurisdictione criminali vid. IO. SCHULTER *ad Ius feud. Alem.* p. 263.

CAP. II.

DE LITTERIS REQUISITORIALIBVS EX VSV
IVRISPRVDENTIAE GERMANICAE
RECENTIORIS.

§. V.

I) AN LITTERAE REQUISITORIALES OBTINEANT.

Quae a maioribus introducta est requisitio iudicialis illam posteritum moribus conseruarunt, tum Legibus passim ornarunt: & ita quidem vt nec hodie vlli iudici extraneo liceat intra fines iurisdictionis alterius actum quemdam immediatum suscipere. a) Atque haec non modo de iudicibus diuersorum territoriorum valent, verum etiam de iudicibus eiusdem territorii b), quatenus nempe eorum pote-

a) FRIP. ESAIAS PUFFENDOR-
FIVS *in comment. de Iurisd. Germ.*
P. I. Cap. IV. §. 25. p. 71. Sin au-
tem hoc fecerit, iudex non requisi-
tus poterit tum nuncium qui hoc
nomine iudicis peregrini suscipit
coercere GVNTHER MARTINI
in analectis forensibus Tit. IV. num.
XXXI. p. 121. IDEM *in comment.*
forens. ad process. iudiciar. Tit. IV.

in rubr. num. 50. p. 240. ANDR.
GAIL. Lib. I. Obl. 56. n. 7. tum pro-
testatione facta ius suum tueri DAV.
MEV. Parte VII, dec. 391. re autem
adhuc integra ipsam actum prohi-
bere MULLER *cit. diff.* c. 3. §. 22.
p. 55.

b) DAV. MEVIUS Part. I. Dec.
24. num. 2. 3. COLER *Proc. Exec.*
P. III. c. VII. n. 32. seqq.

potestati, a domino territoriali certus quidam districtus cum iure alios excludendi, subiectus est c).

§. VI.

a) AN ET TVNC SI SVPERIOR CVM INFERIORE CONCVRRAT.

Difficilior est quaestio, an & superior, qui inferiori iurisdictionem proprio nomine exercendam concessit, eundem litteris requisitorialibus adire teneatur, si actum quemdam iurisdictionis, intra limites quos ipse inferioris iurisdictioni constituit, suscipere velit. Eleganter litem decidit DE ERATH d) qui, potissimum ad modum quem princeps in concessione iurisdictionis suo beneficio praescripserit, respiciendum esse, monet. Is autem triplex esse potest. *Vel enim* (vt ait) *superior iurisdictionem priuatiue in eum contulit*: tunc superior a requisitione immunis non est e) *vel cumlatiue* f) tunc nec ipse inferiorem nec

is

c) RVFFENDORF. *loc. cit.*

d) *in cit. tractat. Cap. I. §. 31.*
pag. 46.

e) IDEM *l. cit. §. 32. p. 46.* NIC. CHRIST. de LYNCKER *de pot. emin. princ. in iudic. p. 16.* BENEDICT. CARPZOV *in proc. lur. Tit. 7.*

art. 3. n. 35.

f) vt in dubio praesumitur. DE ERATH *loc. cit. §. 33. in nota (*)* p. 47. IO. NIC. HERTIVS *de consultat. Legibus & iud. in Opusc. Vol. I. T. II. Diss. VII. §. 22.* pag. 450.

is superiorem requirere tenetur. g) Viroque autem casu *vel omnis omnino iurisdictio in quem collata est, vel superior sibi insigniores aut aliquas certe partes reseruauit.* Atque tunc quidem in reseruatis h) litterae requisitoriales necessariae non sunt, in non reseruatis autem procedendum est secundum regulam supra traditam.

§. VII.

b) QUID SI PRINCEPS REGNANS CVM APANAGIATO CONCURRAT.

Idem etiam de principibus apanagiatis valere; sin autem nihil pactis determinatum, primogenitum regentem sine requisitione actus immediatos intra limites iurisdictionis secundo geniti, suscipere posse puto. Atque id etiam (si quid video), ex ipsa apanagii lege fluit. Quamuis enim integri terrae tractus, secundo genitis in apanagium & dari possint, & interdum quoque dentur, i) pri-

g) DE ERATH *l. c.*

b) quorsum praecipue pertinent

1) appellationes. PETR. MULLER *cit. diff.* cap. II. §. II. p. 19. & 2) causae feudales atque ecclesiasticae, de quibus infra.

i) IO. IAC. SCHMAVSS. *Comp.*

Iuris publ. Lib. II. cap. XVI. § 18. p. 284. IO. STEPH. PUTTERI *Noua epitome iuris publ.* Lib. III. cap. IV. §. 346. p. 162. IO. FRID. WAHL *de Sententiarum summor. S. R. I. iudic. contra principes apanagiatos executione* §. 10. p. 23.

primogenitus tamen semper solus in iisdem terris superioritatem retinet. *k)* Ita ut apanagiati eas tantum modo administratorio quasi iure possideant. *l)* Ex quibus sequitur, semper pro primogenito praesumptionem militare, idque eo magis quum hodie plerumque omnia ea iura quae pactis determinata non sunt, vi adiectarum eiusmodi pactis clausularum, primogenitis referuentur, vti factum est in tabulis conuentionis, inter Georgium Hassiae Landgrauium (ex Sereniss. gente darmstadina) & Georgium filium eius anno MDCLXI. super apanagio in Dynastia Iterana constituto in itae *m)*

§. VIII.

k) SCHMAVSS. *loc. cit.* §. 17. WAHL *cit. diff.* §. 6. p. 14. & §. p. 283. PVTTER *l. cit.* §. 345. p. 10. p. 23.

161. GE. MELCH. DE LVDOLF *de introduct. iuris primogeniturae Part. spec.* §. XII. n. 17. IO. IAC. MOSERI *l)* IOAN. NICOL. HERTIVS *de specialibus Germanicis imperii rebus publicis* Sect. II. §. II. pag. 115.

Teutsches Staats-Recht P. XIV. p. 440. GOTHFR. CHRIST. LEISER *m)* Ferner soll zum zehenden al-

de praediis in apanagium concessis lein des Herrn Landgraff zu Hessen

n. 45. cf. etiam IO. GVIL. ITER *Fürstl. Durchl. für sich und dero*

MASCOV *in principiis iuris publici* Lib. VI. cap. V. §. 10. IO. ERID. *Nachkommen regierende Fürsten aus Hessen Dero Herrn Sohn Herr*

Landgraff Georgens des mittlern

Fürstl.

§. VIII.

II) IN QUIBUS CAUSIS LITTERAE REQUISITORIALES OBTINEANT.

Transeo nunc ad causas in quibus ex iuris Germanici principiis litterae requisitoriales locum habent. Normann hic generalem tradit FRIDER. ESAIAS PVFFENDORFIVS n) cuius verba haec sunt: *quoties iudicialis potestas in alieno districtu exercenda est, toties eius iudicis venia impetranda cui de hoc causarum genere iurisdictio in districtu illo competit.* Ergo litterae requisitoriales non in ciuilibus modo, sed & in aliis quoque causis obtinent; inter quas quum causae ciuiles, feudales, ecclesiasticae atque criminales, praecellentiam sibi quandam vindicent, omissis reliquis, de illis in sequentibus §§. disputabo.

§. IX.

Fürstl. Gn. hierin specificirten und verglichenen iuribus (als ausser welchen seine Herrn Landgraff Georgen des mittlern zu Hessen Fürstl. Gn. und Dero Manns-Leib-Lebens-Erben und Nachkommen in der Herrschaft Itter sich keiner oder andern mehrern Rechten auf einige weisse anmassen sollen) noch fernur vorbehalten seyn, unter andern Lands-Fürstl. iuribus, auch

mit nahmen -- EVOCATIONES -- VND WAS SONSTEN, vermög der vorbehaltenen Lands-Fürstl. superioritact, denen regierenden Fürsten zuständig, und Herren Landgraff Georgens des mittlern Fürstl. Gn. HIERIN AVSDRÜCKLICH NICHT ÜBERLASSEN IST. hoc pactum exhibet IO. NIC. HERTIVS l. c. pag. 115. & 116. n) In cit. tract. de Iuris d. Germ. P. I. cap. IV. §. 28. p. 72.

§. IX.

A) DE VSV LITTERARVM REQUISITORIALIVM
IN CAVSSIS CIVILIBVS.

Atque in ciuilibus quidem cauffis, de quibus primo loco exponendum erit, ea, tantum non omnia valent, quae in doctrina de requisitione iudiciali Romanorum Legibus sunt constituta. Namque Germani non modo quae generatim peregrinis Legibus circa fori diuerfitatem & ex illa nascentem iudicis competentiam, in litteris requisitorialibus necessariam, introducta sunt, magna ex parte moribus adprobarunt, sed & ea plerumque confirmarunt, quae in Iustiniani constitutionibus tum quoad formam eiusmodi litterarum tum quoad effectum praefinita legimus.

§. X.

I) IN CITATIONE.

a) DE CITATIONE REORVM PRIVATA.

Citationem priuatam reorum in territorio alieno degentium, sine praecedente requisitione fieri non posse, o) nisi

o) ne quidem per notarium facta effectum habet. MEV. P. VII. dec. 390. 10. GEORG. ESTOR *kleine Schriften* Vol. III. NIC. CHRIST. P. XII. p. 736. AVG. LEYSER *Med.* L. II. Tit. IV. §. II. pag. 253. DAV. *ad π. spec. 22. m. 2. T. I. p. m. 328.*
D p)

nisi id aut obseruantia receptum, p) aut vi paſtorum licitum, ex iis quae supra a nobis demonstrata sunt, patet q). Mittendae igitur sunt litterae requisitoriales ad iudicem, cuius potestati reus subiectus est, iisque vel iudex requisitus rogandus, vt ipse reum citet, vel adiicienda simul citationis formula, eum in finem, vt eandem requisitus citando insinuari curet r) Neque etiam sufficit semel hanc citationem, quam subsidialem dicunt, fieri, sed (vt verbis, A. U. DE ERATH vtar) *toties id repetendum est quoties alias citandus quis foret, si in finibus moraretur citantis. s)*

§. XI.

I) DE EIVS FORMA.

Non autem omnibus solemnitatibus solutae sunt eiusmodi litterae requisitoriales. Namque non modo I) iudicis requirentis sigillo muniendae sunt, vt ne fide publica destituantur, sed & II) causa citationis in illis exprimenda, vt

- p) SCHWENDEND. ad FIBIG. cap. LIVS *de arrestis* cap. VII. nro. 10.
 2. num. 76. PETRVS MULLER in IDEM in Obseru. I. Obs. 56.
diff. de citatione subsidiali (habita r) DE ERATH. *cit. tract.* Cap.
 Ienae 1693 recusa ibid. 1750.) Cap. II. §. 98. p. 143.
 III. §. 23. p. 55. s) IDEM *l.c.* §. 106. pag. 147.
 q) vid. §. 5. cf. adhuc ANDR. GAI-

vt requisitus inde perspicere possit, ex iusta causa illam fieri, & denique III) si ipsa citationis formula simul transmittitur, non obsignata t) illis iungenda erit, quo requisitus certus sit, se absque praeiudicio suo insinuationem istam posse peragere.

§. XII.

2) DE EIVS INSINUATIONE ET EFFECTV.

Traditis iudici requisito litteris requisitorialibus, si eius, qui requisivit, postulationi concedere secum constituit, vel *nuncio suo* demandat, vt reum citet, aut citationis formulam ad eum transferat u), vel *requirentis nuncio*, siue notario ab eo misso facultatem hoc faciendi indulget x). Priori casu, peracta in ius vocatione, opus est, vt requisitus requirentem de rite facta insinuatione solemniter testimonio certiore reddat. y) Posteriori vero casu hae ambages praescinduntur omnes, & ipse nuncius seu notarius de facta insinuatione ad requirentem refert, perinde ac si

in

t) DAV. MEV. Conf. 93. n. 66. DE ERATH *l. alleg.* §. 98. p. 143.

u) PETR. MULLER *cit. diff.* §. VII. pag. 36.

x) IDEM *l. c.* pag. 35.

y) DE ERATH *cit. l.* cap. II. §. 100. p. 144. KLOCK. IV. conf. 38.

n. 25. PETRVS SCHVLTZE *de subsid. cit.* (Francof. 1685.) cap. III. §. 13.

in territorio requirentis insinuatio esset peracta. z) Caeterum ita facta in ius vocatio eo gaudet effectu, vt citatus, vel ipse vel per procuratorem a) in citantis iudicio comparere obligetur. b) Neque etiam ab eo exceptiones fori declinatoriae in requisiti iudicio possunt proponi c), *quum requisitus & requirens ratione fori non dissentire merito reputentur* d). Sin autem requisitus precibus requirentis indulgere moretur, idque sine iusta causa factum esse adpareat,

z) DAV. MEVIVS P. IV. dec. 328. n. 5. DE ERATH *l. cit.* §. 102. pag. 145.

a) nisi in iudicio reddendarum ab administratore rationum, vbi ipse reus comparere obligatus est, DE ERATH *l. cit.* §. 107. p. 147. & ab eo alleg. HVSEM *de remiss. delinqu.* art. 5. §. 3. & ES. FVFEND. *Proc. Crim.* cap. 5. §. 9.

b) is autem non comparens in contumaciae poenam incurrit. IACOBI GOTTLIEB. STEBERI *commentatio de effectibus contumaciae ante L. C. in causis civilibus a reo commissae* §. 4. pag. 8. praenotanda nempe accusatione contumaciae DAVID.

MEVIVS P. III. dec. 390. id quod etiam medii aevi mores probasse videntur, quod testatur charta apud VALENTIN FERDINANDVM S. R. I. L. B. de GVDENVIS *in Cod. Diplom.* Tom. II. pag. 1026. sic concepta. *Ad instantiam discreti Viri ARNOLDI DE BRITSCHY contumaciam TYLMANNI DE KVLEN accusantis - - eundem - - TYLMANNVM sentencialiter proscripsimus.*

c) PETRVS MVLLER Cap. III. §. 15. p. 47.

d) verba sunt saepius laudati DE ERATH. *loc. alleg.* §. 105. p. 146.

pareat, e) tunc requirens superiorem adire, atque ab eo petere poterit, vt requisitum adigat, tum ad citationem insinuandam, f) tum ad damna, si quae culpa sua data sunt, resarcienda. g) Quod si vero superiorem non agnoscat, aut is simili quadam animi pertinacia coactionem inferioris refugiat, procedendum ei erit ad citationem editalem h).

§. XIII.

e) si enim dubia vel nulla est citantis iurisdictio, sine dubio requisitus citationis insinuationem denegare poterit DAV. MEVIUS Conf. 93. n. 41. quod etiam de eo casu valet si vel privilegii singularibus, vti Norimbergensium, cf. CARPZ. II. Resp. 29. IDEM *dec. illustr.* 31. HERTIVS *de subiect. territor.* §. 9. Opusc. Vol. I. T. II. Diss. VI. p. 331. vel statuti civitatis eiusmodi citatio repugnet vt IUR. LVBEC. Part. V. tit. 3. art. 5. quo iure etiam Roslochenses & Stralsundinenses vtantur MEVIUS *ad Iur. Lubec. cit. loco* n. 8. 9. GEORG. CHRISTIANI GEBAVERI *Comm. de Iurisd.* cap. II. §. 7. p. 75.

f) PETR. MULLER *cit. diff. C.* III. §. 17. p. III. 49. MEVIUS P. VII. dec. 87. MATTH. BERLICHIVS

P. I. conclus. VIII. ULR. THOMAS LAVTERBACH *Coll. Theor. Pract.* Lib. II. Tit. IV. §. 22. p. 197. poterit etiam adpellare tamquam a gravamine extrajudiciali LYNCK. *de gravamine extrajudiciali* Cap. III. P. II. pag. 156. DE ERATH *l. c.* Cap. I. §. 51. pag. 70. CARPZOV. *Iurisprudentia forensis* P. I. cap. II. def. 27. & 28. IDEM *de processu* T. VII. artic. III. num. 6. conf. LAVTERB. *l. c.* p. 198.

g) PETR. MULLER *l. c.* §. 18. p. III. 50.

h) de citatione subsidiaria adhuc egerunt IO. PHIL. SLEVOGT in *diff. de extraordinar. citatione* Ienae 1704. & IO. FRID. BRECKENHOF *de citatione subsidiaria.* Arg. 1666.

§. XIII.

b) DE CITATIONE EDICTALI.

Citatio edictalis igitur non indistincte obtinet, quando is, qui citandus est, extra territorium viuit, vti hoc contendit VMMIVS *i*) & REYGER. *k*) sed tunc tantummodo, si aut nescitur, vbi in ius vocandus degit, *l*) aut si magistratus auxilium suum pro insinuanda citatione denegat. *m*) Cuius argumenti ratio in eo posita est, quod edicta-

i) ad *Process. disput.* 5. num. 62.
k) in *notis ad Mynsing.* Cent. 2.
Obf. 69.

l) ULRICVS THOMAS LAVTERBACH in *Coll. Theor. pract. Tit. de in ius voc.* §. XVIII. (p. 196. edit. de a. 1714.) STRYCK *Vu Moderno Tit. de iud.* §. 29. GUNTHER MARTINI *Analecta ad Proc. Tit. IV. rubr.* n. 51. aut si tutus non pateat ad eum accessus; id quod docet charta apud de GVDENVVS *l. alleg.* pag. 1265. cuius verba haec sunt: *Officialis Curie Coloniensis. Plebano in Arwylre, - - Vobis mandamus, quatenus citetis*

peremptorie coram nobis Dnam Nesam de Langenau - - si ipsius copiam commode habere poteritis, ET AD EAM TVTVS PATEAT ACCESSVS ET RECESSVS; ALIOQVIN in ecclesia parochiali in Arwylre publice de Ambone; copiam etiam presencium valuis dicte ecclesie affigendo sub testimonio competenti; (eam vocetis) - - Datum Anno Domini MCCCCXX. sexto, die X mensis Iulii.

m) AVG. LEYSER in *meditat. ad ff. spec.* 32. m. 5. Tom. I. pag. 331.

edictalis citatio quodammodo de fama eius, qui citatus est, detrahat, *n*) sic que ad eam extremo tantum loco recurrendum sit. *o*) Ipsum autem edictum, si quod propositum est, speciali insinuatione non indiget, *p*) atque eatenus quoque a requisitione iudiciali immune est. Sed quum idem tribus locis domicilio citandi vicinis affigendum sit, *q*) idque iudex, qui reum in ius vocat, propria auctoritate expedire non possit, *r*) iudex etiam tunc, quum

n) LEYSER *l. c.* p. 332.
o) STRYCK *Introd. ad praxin forens.* Cap. IV. §. 3.
p) DE ERATH *l. c.* §. 104. p. 146.
 Memini tamen etiam edictalem citationem reo esse insinuatam, quod videre licet ex edicto quo PATRES GEORGIAE AVGVSTAE CONSCRIPTI A. D. N. ex capite malitiosae desertionis publice vocabant. Verba edicti sic concepta erant: *Urkundlich ist diese Edictal Citation in dreier Herren Laender nicht nur zum oeffentlichen Anschlag gebracht, sondern DEREN INSINATION PER SVBSIDIVM AVCH an des D. N. Ehefrau*

ANS HOECHSTE GERICHT ZU N. BESORGET, und nebst Beidruckung des grossen Universtraets Insegels, auch mir dem zeitigen Prorectore unterschrieben worden. So geschehen den 16. Junii 1757. G. G. RICHTER *h. t. P.*

q) GAIL. II. Obf. 57. II. IO. LAYTERBACH. *loco alleg.* 10. ERYNNE-MANN. *ad regulas Iuris Canon. pract.* (adiectae tract. de iure eccles.) *reg.* 40. num. 5. p. 105.

r) per supra §. 5. deducta caeterum haec citatio, vt GAILLI Lib. I. Obf. LVII. num. 12. verbis vtat, *perinde*

reum in alieno territorio degentem per edictum vocat, a litterarum requisitorialium solemnitate solutus non est. Quod si vero, modo supra descripto, publicae eiusmodi citationis tabulas iuncta requisitione ad eum miserit, qui in eo loco, ubi edictum affigendum, iurisdictioni praest, extra omnem dubitationis aleam positum est, requisitum, non modo ut tabulas ad se missas publice proponat atque illas per legitimum tempus affixas manere curet, verum etiam ad id obligatum esse, ut de rite facta publicatione ad requirentem referat s).

§. XIV.

II) IN PROBATIONE.

a) DE TESTIVM EVOCATIONE.

Testium in alieno territorio domicilium habentium examen duobus modis expeditur. Si enim vel sponte ad iudicem, coram quo lis mota est, se conferunt t), vel in

I. Obs. LVII. num. 12. verbis utar, *perinde citatum ad comparendum ardeat, atque personalis citatio, & non comparentem reddit contumacem.* cf. CARPZOV P. I. C. II. def. 27. & 29.

t) BENEDICT. CARPZOV *Iu-*

risprud. Confst. Lib. III. def. 24. num. 24. ULR. THOM. LAUTERBACH C. Theor. pract. Tit. de testibus §. 9. p. 310. DAV. MEVIUS Part. V. Dec. 202. PETR. MULLER l. cit. §. vit. p. 56.

in loco, vbi caussa agitur, deprehenduntur, u) eorum examen quin sine litteris requisitorialibus perfici possit, dubium non est. Sin autem extra territorium iudicis, qui in illa caussa ius dicit, commorantur, pars testem productura iudicem adit eumque rogat, vt testi mediantibus litteris requisitorialibus testimonium denunciet. Quo facto iudex litteras eodem ferme, vt in reorum citatione, modo conceptas ad eum iudicem mittit, x) cuius iurisdictioni testis citandus subiectus est, adiectisque plerumque articulis probatorialibus iudicem rogat, vt testem auctoritate sua ad declarandam rei veritatem adigat. Is autem acceptis eiusmodi litteris terminoque ad examinandum praefixo, non testem solum, sed & partes ad dandum interrogatoria, & videndum iurari in ius vocat, y) atque examine peracto rotulum conficit eumque ad requirentem remittit z). Quid vero si iudex testium examen suscipere aut

u) HAHN ad WESENEBECC. Lib. *ris publ.* Lib. III. Tit. XVII. §. 28. XXII. Tit. V. n. 2. ULR. TH. LAV- num. I. p. 1175.
 TERB. *l. alleg.* §. VIII. p. 309.

x) conf. RVMELINVS *ad Aur.* Bull. Part. II. Diff. I. §. 22. & PHIL. y) & durante requisitione de omnibus, quae in examine occurrunt, iudicat. DE ERATH. *l. alleg.* cap. II. §. 161. p. 230.
 REINH. VITRIARIVS *Instit.* l. u. z) cf. IDEM *l. c.* §. 159. p. 227.

aut testem remittere recuset? tunc quidem, vt supra monui, iudex superior adeundus. Eo autem auxilium reuente, nihil remedii superest, quam vt seposito isto testium examine secundum acta & probata ius dicatur. a) Edictalis enim citatio tanto magis hic exsultat, quanto minora remedia iudici citanti ad coercendam non venientis contumaciam competunt. b)

§. XV.

b) DE PRODUCTIONE INSTRUMENTORVM.

Interdum etiam litterae requisitoriales in instrumentorum productione adhibentur. Namque si vel singulare quoddam priuilegium, vel nimis difficilis transportatio, aut alia grauis ratio, transmissionem documentorum ad iudicem, vbi lis mota est, impediat, necesse est ea coram iudice loci, vbi seruantur, producantur. Quare & is litteris requisitorialibus adeundus est, atque rogandus, vt vocatis ad suum forum partibus, instrumenta ibi recognosci aut iurata diffessione eierari curet. Quod si iudex requisitus

le-

a) PETR. MVLLER *cit. dissert. de iuris mutui compassus propter testes exhiberi solitis. Lipsiae 1684. NIC. THEOPHILVS de testibus forensibus. Hafniae 1603.*

b) cf. adhuc KRANTZIVS *de litteris mutui compassus. PHILIPPI de lit-*

legitimo modo ad requirentis preces partes citauerit, productus producentis sumtibus vel ipse iter suscipit, vel procuratori vices suas defert, atque tunc omnia ea in iudicio iudicis requisiti peraguntur, quae alias intuitu productionis instrumentorum in requirentis foro peragenda fuissent.

c) Ceterum absoluto negotio iudex requisitus de eo explicato ad requirentem refert, & protocollum super ea re confectum ad eum mittit.

§. XVI.

III) DE SENTENTIARVM EXECVTIONE.

Probatione peracta sententia fertur, atque si ei condemnatus intra tempus a lege aut iudice definitum morem non gerat, proceditur ad eius executionem, d) ne sententiarum auctoritas elusoria reddatur. Sententiarum autem

c) DE ERATH *loco alleg.* §. 157. pag. 225.

d) Quam in causa appellationis ex iudiciorum, obseruantia si sententia inferioris reformata est, superior suscipit, si confirmata, inferior, cui hoc per *remissoriales* iniungitur, peragit. SCHILTER *exercit. ad ff. ex.*

46. §. 18. sqq. IVST. HENNING. BOEHMER *comp. ff.* Lib. XLII.

Tit. I. §. 31. pag. 391. id quod contra ius ciuile ex iuris Canonici principiis introductum est. 10. WILH. REYMANN *de execut. subsid.* cap. 2. §. 7. pag. 24. In camera tamen imperiali adhuc ius ciuile viget. ORD. CAM. de anno 1555. P. III.

E 2

Tit.

tem executio diuerso expeditur modo. Namque re, in quam illa facienda est, sub eodem iudice, qui sententiam tulit, sira, is rite a victore imploratus, e) si ei immediate fuerit subiecta, vel per ministrös suos eam executioni dare, f) vel executionem alteri delegare, g) sin autem mediate sub eius imperio fuerit, mandata executorialia ad inferiorẽm dare poterit de executione ex sententiae formula peragenda. h) Alia vero est ratio, si res, de qua agitur, peregrini

Tit. 48. §. *diueil ein jede Urteil*
1. CON, ORD. CAM. P. III. Tit. 57.
§. eod. cf. IO. STEPH. PÜTTER *in*
noua epitome processus imperii Lib.
IV. §. 429. p. 254.

e) MATH. BERLICHIVS P. I.
concl. 81. num. 2. REYMANN. *l.c.*
§. 2. p. 15.

f) ULR. THOMAS LAVTER-
BACH Coll. T. P. Lib. XLII. Tit.
1. §. 32. p. m. 308.

g) DAV. MEVIVS P. VI. dec.
75. num. 4. IO. WILH. REYMANN
l.c. §. 3. p. 16. U. T. LAVTERB.
loco alleg.

h) Ita e. g. anno 1324. Bertholdus

Comes de Grayspach Iunior Index
curiae imperialis ab imperatore Lu-
douico constitutus Georgio Lands-
crono immisionem Arnoldi de
Britschy in bona Tylmanni de Ku-
len sententia iudicii curiae proscris-
pti demandauit chartam vide apud
VALENT. FERD. S. R. I. L. B. de GV-
DENVS *in Cod. Diplom.* Tom. II.
pag. 1026. eodemque modo Ludov.
dux TECK. index curiae imperialis a
Ludovico creatus anno 1339. Io.
Burg. de Hammerstein immissio-
nem Gerardi de Landscron in bona
Conradi Meckenger commisit.
Chartam, quae relationem factae
exe-

regrini iudicis subiecta fit potestati. Hic enim neque ut immediate a pronunciante fiat executio, licentiam dabit, neque etiam per mandata a iudice pronunciante data, ut eam faciat, adigi poterit, quum pronuncianti subiectus non sit, atque par in parem imperium non habeat. Precibus igitur opus est, quae quidem tum ab eo, qui sententiam tulit, tum ab eo, qui in illa victor exstitit, ad eum possunt deferri. Videlicet ei, secundum quem lis data est, integrum est, utrum statim iudicem, cuius potestati obiectum executionis obnoxium est, velit implorare, ut sententiam, quae in iudicatae rei vires transiit, exequatur, an vero iudicem, qui eam tulit, rogare, ut is eandem executioni dare curet. Et priori quidem casu si sententia liquida est, poterit in factum coram magistratu territorii alieni agere, i) sin autem nondum extra omnem dubitationis aleam posita, actione rei iudicatae experiri. k) Quae tamen quum nouam plerumque causae cognitionem supponat, merito dissuadenda.

executionis continet, vide' apud
DE GVDENVS l. alleg. p. 1078.

i) IO. GE. ESTOR. cit. *diff. de iure mag. non rog. a iudic. exseq.* sent. Cap. VII. §. 50. pag. 36. ILICO

UMMIVS *disp. ad process. iudicarium* 23. §. 1. num. 6. p. 922. & §. 3. n. 10. p. 934.

k) IO. BRUNNEMANN. *in processu civili* cap. 28. num. 22. pag.

E 3

322.

da l) Posteriori vero casu iudex pronuncians a victore imploratus m) sententiam ad magistratum eius loci, vbi bona sita sunt, iunctis requisitorialibus mittit, & ab eo petit, vt rem a se iudicatam ad effectum perducat. n) Verum hic quaestio, de qua iam supra disputauimus, o) oritur, vtrem iudex requisitus adhuc condemnatum audire & de eius exceptionibus iudicare possit. In qua decidenda quum iuris Romani principia sequamur, tunc ea adfirmanda viderur, si exceptiones vel ipsam executionem vt v. c. solutionis & compensationis, vel ordinem eius, respiciant, non autem si contra ipsam sententiam sint directae p). Cuius rationem in eo ponit DE ERATH, q) quod

322. DAV. MEVIVS P. VI. dec. I.
num. 10. IOACHIM CHRIST. COCH
in praxi fori Germanici P. II. pag.
114. 10. GEORG. ESTOR loco alleg.
vid. etiam RESPONSVM illustris Iu-
reconsultorum Marpurgensium or-
dinis de anno 1756. ap. ESTOR
cit. dissertat. p. 48.

l) IO. WILH. REYMANN. cit.
loco §. IV. pag. 18.

m) IDEM loco alleg. §. 3. p. 16.

n) IOACHIM MYSINGER
A FRUNDECK Cent. III. Obl. 68.
ULR. THOMAS LAUTERBACH.
C. T. P. l. c. §. 33. p. 309.

o) Diss. I. cap. II. §. 29. p. 43.

p) BOEHMER, de executione
pendente adpellatione valide facien-
da cap. I. §. 5. num. 2. REYMANN.
cit. diff. cap. I. §. VII. pag. 9. nisi
sententia aperte nulla sit ob defe-
ctum insanabilem. Ita in causa
fisc.

quod paris contra parem nulla fit cognitio. Caeterum executio quod ad formam eius adinet, fit secundum Le- ges vel mores fori iudicis illius, qui requisitus est. r)

§. XVII.

B) DE VSV LITTERARVM REQUISITORIALIVM IN CAUSSIS FEVDALIBVS.

Quando inter personas, qualitate feudali praeditas, de re vel facto feudali disceptatur, caussa feudalis dicitur. s) Iurisdictio in his caussis FRANCORVM temporibus, t) vi- sum-

fficialis contra Quod Mandati Cassat. et. immisso in bona imperio subiecta per sententiam Romae decretam, in camera imperiali d. 12. Maii 1665, p. 310. & Lib. XLII. Tit. IV. §. 8. p. 342.

q) *cit. tractatu Cap. II. §. 171. pag. 250.*

r) IO. CASP. HEIMBURG. *de potestate executorum alienae sententiae in processu civili pronuncia- tae §. 61. sq. DE ERATH. l. c. §. 172. p. 251.*

s) Ita eas definiuit HVLDERICVS AB EYBEN *in Select. Feud. cap. VII. eandemque definitionem re- tinuit IO. GEORG. ESTOR de iu- risdictione curiarum clientelarum & caussis feudilibus cap. VI. & IO. IAC. MASC OV. de Iure Feudorum cap. XV. §. 3. p. 264. Catalogum earum exhibent II. Feud. 55. STRV- VII SYNTAGMA Iuris feudalis cap. ult. §. 4. & LVDOVICI Le- hens-Process cap. I. §. 4. & IO.*

t) Vestigia curiae feudalis apud Francos vide apud STEPHANVM BALV-

summi imperii exercebatur, u) scilicet quod omnes subditi essent, qui vasallis adnumerabantur. x) Quum autem apud FRANCOS iidem ius dicerent, qui & beneficia indulgebant, atque LONGOBARDI in eo FRANCO-
RVM mores sequerentur, factum est, vt iurisdictio feudalis nexui beneficiario adscripta videretur, atque sic in separatam speciem abiens soli domino directo vindicaretur.)
Retinuerunt z) istam potestatem, a) sequenti aevo b) domini

BALVZIVM in capit. RR. Francorum Tom. I. p. 505. cf. etiam IO. IACO. MASCOV. *Geschichte der Teutschen* T. II. Lib. XVI. §. 39. pag. 334.

u) GEO. LVDOV. BOEHMER in *exercitatione de iudice feudorum extra curtem* §. VII. p. 9.

x) IO. SCHILTER in *Comm. ad Ius feud. Allemann.* Cap. IV. §. 9. p. 67. BURC. GOTTH. STRVVI *Schediasma de dominio directo in alieno territorio* cap. I. §. VII. p. II.

y) Ita origines iurisdictionis feudalis tradit GE. LVDOV. BOEHMER loco cit. p. IO.

z) II. Feud. 55. §. 1. & 3. IVS FEVD.

ALLEMANN. cap. XVIII. (pag. 392. edit. Berger.) COD. LL. NORMANN. P. I. cap. 3. AVCTOR VETVS de *beneficiis princ.* §. 133. idque tum vi constitutionum generalium, vt RVDOLPHI HABSPVRGICI de anno 1290. ALBERTI II. de anno 1437. & CONSTITVTIONIS IMPERII de anno 1498. quas exhibet saepius laudatus G. LVDOV. BOEHMER. *l. c.* §. VIII. p. 12-14. tum vi constitutionum specialium: eiusmodi chartam OTTONIS I. de anno 940. exhibet IO. FRID. SCHANNAT in *Clientela Fuldensi beneficiaria nobili* P. II. cap. III. §. 3. pag. 45.

a)

mini feudales, eaque adhuc hodie, non modo in feudis in suo, sed & in alieno territorio c) fitis, vtuntur. d) Neque

a) in iis causis, quae feudi concernunt substantiam, non quae personam vassalli respiciunt, & fructus feudi. vid. MANDATUM IMPERIALE de anno 1717. de non recurrendo in causis mere civilibus ad curias feudales, de quo conf. REICHS-FAMA. P. III. cap. 33. STRAVCH *spec. Iuris publici* Lib. I. Tit. 29. §. 8. IO. NIC. HERTIVS *de subiectione territoriali* §. 3. in *opusc.* Vol. I. T. II. p. 370. de iis enim iudex ordinarius cognoscit. HARTMANN PI-STORIVS P. I. qu. 24. num. 73. COPPEN. dec. 30. num. 43. IO. WILH. REYMANN. *de execut. subsidiaria* cap. IV. §. 3. pag. 41. HORNII *Iurispr. feud.* cap. 25. §. 1. conf. etiam CAPITVLATIO CAROLI VII. art. 15. §. 1. & FRANCISCI I. eodem loco, videatur tamen IO. IOACHIM MÜLLER *Reichs - Tags Theatrum unter Kayser Frid. dem V. I. Vorstell.* cap. 24. §. 50. p. 333.

b) illamque saepe maioris securitatis gratia in ipsis litteris investiturarum sibi referuarunt. IO. FRID. SCHANNAT. *loco alleg.* p. 45. docet hoc charta de anno 1507. apud EYNDEN in *Cod. Probat.* num. 392. p. 318. cuius verba haec sunt: *Wir Iohann von Gots Gnaden Apt des Stifts zu Fulde bekennen - - das sie gegen solichen Lehen, wes sie Recht dazu vermeinen zu haben nicht, auch nirgen anders, dan mit Recht, und für unser StiftsLeheman Gericht suchen sollen - - Dat. zum Newehof uf Montag nach dem Sontag Trinitatis Anno MDseptimo.*

c) vocantur haec feuda extra curtem. AVG. CHRIST. REHFELDT in *diff. de feudis in curte & extra curtem.* cap. I. §. 2. seqq. GEORG. LVDOV. BOEHMER *loco alleg.* §. 2. pag. 4. Germanice: *auwaertige Lehen.* vid. IO. IOACHIMI MÜLLERI REICHSTAGS THEATRUM UNTER FRID.

F

que etiam hoc ius domini directi superioritati alterius territoriali praeiudicium infert, quam iurisdictio feudalis ad feudalem dominum *vi domini directi* pertineat, dominium autem directum ei *non iure superioritatis e)* competat. Verum

FRID. V. *loco cit.* p. 333. item *butten Leben*, vti ex tabulis conuentionis fereniff. ducum Brunsvicensium de anno 1442. apparet. Exhibet eas ANTON. UDALR. DE ERATH *in denen Historischen Nachrichten von Braunschweig-Luneburg* p. 71. vid. GEORG. LVD. BOEHMER *loco alleg.* pag. 5.

d) CAPITVL. CAROLI VII. artic. 21. §. I. IO. IAC. MOSER *in notis ad cit. Capit.* Tom. III. pag. 275. & seq. CAPITVL. FRANCISCI I. Art. XXI. §. I. TOB. IACOB. REINHARTH *de iurisdictionis allodialis & feudalis consuetu* §. 15. & 16. RVMELINVS *ad Aur. Bull.* P. II. diff. I. th. 10. feqq. PHIL. REINHART. VITRIARIVS *in Institut. Iuris Publ.* Tom. III. Tit. XVII. §. 28. num. 4. pag. 1175. IO. SCHILTER *in exercit. ad ff. exerc.* 46. §. 16.

BENED. CARPZOVIUS *in Proc.* Tit. 21. artic. III. §. 8. num. 61. exceptio est in prouincijs Austriacis, vbi causae feudales, si dominus directus peregrinus est, non in curia eius feudali, sed in iudicio Marefchallatus prouincialis, pertractandae sunt, vi *Constitut. Ferd. I.* de anno 1540. apud GVARIANT. *in Cod. Austr.* Parte I. p. 776. feqq. IO. STEPH. PVTTERI *Special Historie von Teutschland* p. 201. §. 95. vide tamen CHRIST. AVGVSTVM BECK *in Spec. I. Iuris publ. Austr.* cap. VI. §. 8. pag. 126. & §§. feqq.

e) hinc nec subiectionem territorialem ratione vasalli inducit, nisi vbi id speciali quadam consuetudine introductum, vt in terris Lunenburgicis. HENR. CHRIST. L. B. de SENCKENBERG *de feudis Brunsvicensibus & Lunenburgicis* cap. IV. §. 42.

rum haec de *iure*, ius in caussis feudālibus dicendi, sufficiant. Venio nunc ad exercitium huius iuris, & an hoc, si actum intra limites iurisdictionis alienae peragendum supponat, praeiis litteris requisitorialibus expediri debeat, dispiciam. De qua controuersia dum constituere aggredior, duae potissimum quaestiones considerandae veniunt, de quibus, vt ne discordantia inter se iuris membra misceantur, sequentibus duobus §§. separatim agendum erit.

§. XVIII.

I) LOCVM NON HABENT, QUANDO IVDIX FEVDALIS CVM IVDICE EIVSDEM TERRITORII CONCVRRIT.

Prima quidem, quae occurrit quaestio, est, an iudex feudalis, quum actum quemdam iurisdictionis in districtu iudicis eiusdem territorii suscipere velit, eundem litteris requisitorialibus adire obligatus sit. Atque hic ego negan-

§. 42. p. 44. & in provinciis Hasslia- PVTTER *l. c.* p. 198. §. 94. atque
 cis FRID. ESAIAS PUFFENDORF Saxoniam IO. IOACHIM MULLER
in tract. de Iurisdictione Germ. *l. c.* limites tamen eius vide apud
 P. III. Sect. III. cap. I. §. 10. p. 731. EVNDEM *l. c.* An olim subiectio ne-
 IO. MELCHIOR de LVDOLF in xui vasallitico adhaeserit, de eo vid.
Symphor. T. II. P. II. num. 2. nec IO. STEPH. PVTTER *in dem Grund-*
 non in Austria CHRIST. AVG. BECK *rifs der Staats-Veränderungen im*
l. c. cap. VI. §. 6. pag. 124. IO. STEPH. *teutschen Reich V. Zeit.* p. 213.

negantem sententiam sequendam esse putauerim. f) Namque I. quod ad iudicia prouincialia, ab eodem domino directo tamquam domino territoriali dependentia, adinet hi semper limites inter iudicem feudalem & prouincialem fuere, *ut illi de allodiis sub eius districtu sitis huic de feudis ab eodem recognitis, nulla prorsus situs feudorum ratione habita, cognitio tributa sit.* f) Quod autem II. ad iudicia illa pertinet, quae a nobilibus iure proprio ex principum concessione in territoriis exercentur, iam supra docui, g) causas feudales intuitu eorum esse reseruatas, atque sic etiam actus iurisdictionis in his causis sine vlla requisitione in districtu iurisdictioni nobilium subiecto posse expediri. h)

§. XIX.

2) SECVS VERO SI ACTVS IN TERRITORIO ALIENO SUSCIPIENDVS EST.

Progredior ad alteram quaestionem, quae in eo versatur, an iudex feudalis actum iurisdictionis in feudum, in districtu iudicis alieni territorii situm, suscipiens, hoc mediant-

f) verba sunt GEORGII LVDOV. I. Tom. II. Disp. VII. p. 457.
BOEHMERI *cit. diff.* §. 7. p. 10. g) Cap. II. Sect. II. §. 6. not. h. n.
IO. NIC. HERTIVS *de consultat.* 2. p. 22.
LL. & iudicis in *Spec. R. Germ.* h) DE ERATH *loco alleg.* Cap.
imp. reb. publ. §. 26. in *Opusc.* Vol. I. §. 34. p. 48.

diantibus litteris requisitorialibus facere teneatur. In qua decidenda ego quidem affirmatiuam tueor sententiam. Iurisdictio enim feudalis quum partem superioritatis territorialis non constituat, sed a solo dominio directo dependeat, *i*) ea etiam domino dirigenti tribuere nequit iura, quae superioritatis in alieno territorio competentis, speciem prae se ferunt. *k*) Ex quibus pronò sequitur alueo, actus eiusmodi iurisdictionis immediatos a domino feudi explicari in alieno territorio non posse, nisi aut obseruantia, *l*) aut pactum, aut territoriale in eiusmodi feuda ei competens imperium *m*), ab eodem possit probari.

§. XX.

a) DE CITATIONE VASALLI IN ALIENO TERRITORIO CONSTITVTI.

Citatio Vasallorum duplex est. Alia enim est vniuersalis, qua omnes vocantur, v. c. ad renouandam inuestituram,

i) per ea, quae deducta sunt Cap. p. 40.

II. Sect. II. §. 17. p. 42. FRID. ESAIAS
PVEFENDORF. *de Iurisd. Germ. P.*

III. Sect. III. cap. I. §. 2. p. 728.

k) FRID. CAROL. BVRI *Erleuterung des Leben Rechts* T. I. p. 633.

l) REINHART. *dissert. de eo quod iustum est circa executionem in bona feudalia*, §. 19. IO. WILH. REYMANN. *cit. diss.* Cap. IV. §. 2.

m) ita v. c. Episcopo Bambergenfi & Abbatiae Kitzingenfi, priuilegijs caesareis superioritas territorialis in feuda extra curtem sita, concessa est. Chartas vide apud IO. GVIL. de GOEBEL *in dissert. de feudis extra curtem* §. 12. & LVNIG. *spicileg. eccles.* Tom. II. pag. 25. & 119. F. C. BVRI. *l. alleg.*

ram n), vel ad seruitia domino praestanda, o) alia particularis, qua vnus alterue citatur. Illa plerumque fit per editum, sicque de ea omnia ista valent, quae de citatione edita

n) eiusmodi citationis tabulas vide apud BVRC. GOTTH. STRVV. l. alleg. in Adpend. lit. d. Von Gots Gnaden wir Iohannes und Albert marggrl. zu Brandenburg und Burggrl. zu Nurnberg entbieten allen und itzlichen Herrn edlen Rittern und Knechten in dem Lande zu Osterreich unter und ob der enze gefessn, die dann von dem Burggrl. zu Nurnl. leben haben Unfern gunstlichen Grus und alles gut zuvoran. Edeln gestrengte Erhern und Vesten besunder liben und getrewen - - setzen wir euch - einen enthaftigen tag, die obgemelten Lehen, was Ir bi here nicht von uns empfaben sein surbáts zu empfaben, den nechsten sonntag laetare - - Geben zu Wyen am Samstag vor Reminiscere In der Vasten, Anno Domini xxlvj. (1336.)

o) eiusmodi Chartam de a. 1242. exhibit IO. FRID. SCHANNAT l. alleg.

in Cod. Probat. num. 560. p. 355. Cunradus Dei Gratia Fuldenfis Abbas uniuersis militibus Feodalibus, aliisque singulis ad quos praesentes peruenerint salutem & gratiam - - Vos omnes - - invitamus, nobis in auxilium ad seuitiam inimicorum nostrorum prosterndam euocantes, vt infra spacium unius mensis ad nos studeatis audaciter proficisci: haec citatio tamen etiam particularis esse potest: ita v. c. d. XVI. Iunii anno 1258. Gerhardus II. de Landsron a Rege Richardo vocatus est vt cum ipso castra mouente aduersus Wormatienses procedat. Chartam vide apud DE GVDENVS l. alleg. p. 952. Eodemque modo Wilhelmus Comes Iuliacensis Landsronium Saec. XIII anno 127 - vocauit, quam Chartam exhibet GVDENVS l. c. p. 982.

étali disputauimus. p) Haec autem vasallo ad domum in-
finuanda est. q) Quae quidem insinuatio si absque litte-
ris

p) confer. ERID. CAR. BVRI I. Teilen Ir Helfer und die Iren in
alleg. p. 634. vide etiam quae supra den sachen in und uff dem genannten
dicta sunt C. II. Sect. II. §. 13. p. 30. Sloss einander genommen und verlorn
haben, als sie daz uff uns obgenan-
ten Grave Iorgen gestalt haben --
1459. apud IO. FRID. SCHANNAT also scheiden und sprechen wir zwi-
in cod. probat. num. 477. p. 335. sphen In uss, das die Vohde und
sic concepta Wir Iorg Grave und aller Unwille uf bede Partbien zwi-
Herre zu Henneberg bekennen mit sphen In Iren Helffern, und den
diesem Brife: von solicher Zwitracht, Iren gantz absein, -- solln, -- und
Irrung, Spene und Vohde, wegen -- soll unser Gnediger Herre vor
so dann ufferstanden und gewesen fulde, den obgenanten Gauerben das
sein zwischen dem hochwirdigen Sloss Boppenhausen wider gehen --
Fürsten unserm Gnedigen Herren und so ER IN ZU RECHT BESCHEI-
Hern Reinbarten Abbe des Stiffts DEN WILL, DAS SOLL ER IN mit
zu Fulde eins, und den Gauerben seinem offenn versiegelten Briefen
zu Boppenbusen nemlich Hern Iacoben zu HAVS UND ZU HOFE virtzehen
Ritter und Hansen von Steinau Tag vor dem Recht Tag VERKVN-
Gebrudern, auch Cuntzen, Otten, DEN und zu wissen tun, -- Uff Sant
Heintzen, und Hilpranden Stein Gallen tag, nach Crists Geburt, vier-
bruckern andern Teils, zehenbundert, und in dem neun und
als zu des genannten Sloss Bopp- funfzigsten. idem confirmat charta
hausen, das dan der genant unser de anno 1454. quam exhibet IDEM.
Herr von Fulde zu seinen Handen loco allegato num, 622. p. 372.
bracht hat, und was sie von beiden

ris requisitorialibus suscipiatur, sine dubio nulla erit, r) si vero iudex cui vasallus subiectus de ea vel facienda vel permittenda legitime requiratur, illo gaudet effectu, vt neque iudex requisitus imploratum ipsius auxilium, neque vasallus comparitionem in foro citantis derectare possit.

§. XXI.

b) DE TESTIVM EXAMINE.

Examen testium in alieno territorio degentium eodem in feudalibus causis, suscipitur modo, quo & in ciuilibus iudi-

r) DE ERATH *l. c.* cap. I. §. 26. p. 33. FR. CAROL. BVRI *l. alleg.* p. 633. & ab eo *alleg.* IO. PAVLVS KRESS. *in praef. ad Thummermuth* §. 82. IO. LAVR. FLEISCHER *in instit. iur. Feud.* cap. IV. §. 72. p. 135. IO. PHIL. SLEVOGT *de extraord. cit.* p. 24. IO. IAC. MASCOV. *de iure Feudorum* cap. XV. §. 16. nota 2. p. 272. MICH. HENR. GRIEBNERVS *Diss. de dominio directo in territorio alieno* §. 9. p. 30. vid. IO. GEORG. ESTOR *kleine Schriften* Tom. III. Parte XII. num. II. p. 737. IOH. IOACHIMI MVLLERI *Reichstags-Theatrum unrer Kayf.* *Frid. V. I. Vorstell.* cap. 24. §. 50. p. 333. Dissentiant ANDR. GAIL. Lib. I. Obs. 56. num. 3. & 8. DAV. MEVIUS P. VII. dec. 390. n. 2. G. H. MYLIVS *in diss. de citatione Vasalli & simultanee inuestiti Saxonici eiusque infimuatione* Lipsiae 1736. habita. IO. GEORG. ESTOR *l. alleg.* & plures ab ESTORE laudati. In Saxonia hoc casu litteras requisitoriales in eiusmodi citatione adhiberi tam si vasallus quam si simultanee inuestitus vocandus sit docet IO. IOACHIM MVLLENER *l. alleg.* p. 334.

iudiciis peragitur. Equidem nonnulli Iureconfulti romanizantes in caussa feudali testium examen peregrino iudici committi posse negant, acriter contententes ad curiam feudalem remittendum esse, a iudice requisito, testem s) quum caussae feudales arduis adnumerandae t) atque sic criminalibus aequiparandae sint, u) in quibus testes (vti putant) apud eundem iudicem testimonium praestare tenentur, qui & de ipsa caussa cognoscit. x) Verum vt taceam, caussas feudales non sua natura esse arduas, sed neque ac allodiales minoris ponderis esse posse, y) easque tunc

s) ita sentiunt SCHRADERVS *de feudis P. II. part. 9. princ. Sect. 13. n. 173.* & ii, quos allegat IDEM *P. X. Sect. 16. num. 66. seq.*, vt & ii, quos nominat ROSENTHALIVS *de Feud. cap. 12. concl. 9. lit. n. 50.*
 t) in hac haeresi versantur IO. BERLICH. *P. I. concl. 54. n. 30.*, SCHRADER *l. cit. P. II. part. 9. princ. Sect. 13. n. 173.*, & ROSENTHAL. *l. cit.* SICHARDVS *ad L. 3. C. de reb. cred. n. 10.* & plures citati a IVST. HENNING. BOEHMERO *in Exercit. ad π. Exerc. 36. cap. I. §. XX.*

(*ad Lib. V. Tit. 1.*) pag. 700.

u) ita SCHRADERVS *l. cit. Namque in talibus caussis index examinationem testium, neque Notario, neque alteri committere potest eam ob causam, quia tales caussae aequiparantur caussis criminalibus.*

x) IDEM loco allegato pergit: *Et clari iuris est, quod in caussis criminalibus iudici regulariter non permittatur examinationem testium alteri committere.*

y) IVST. HENNING. BOEHMER *l. cit. cap. IV. §. I. p. 759.*

G

tunc tantum arduorum numero adscribendas, si vel de feudo quodam maiori, z) vel de feudi priuatione a) agatur; vnicum hocce monebo, etiam in criminalibus caussis posse iudici peregrino testium examen committi, b) atque sic multo magis in feudalibus, c) quum hac qua feudales tale praeiudicium vti criminales non inuoluant. d)

§. XXII.

c) DE SENTENTIARVM EXECVTIONE.

Quum executio a superioritate territoriali dependeat, e) atque ita quidem, vt & in sententiis a supremis imperii tribunalibus latis, si executio contra mediatum facienda,

- z) I. H. BOEHMER. *loco allegato* §. 1. p. 759.
 §. XI. pag. 770.
- a) SCHRADER *loco alleg. P. II.*
 p. 9. princ. Sect. 13. num. 16. BENCKENDORF *ad SERAPHIN. de priuil. iuram. priuil. 35. num. 133.*
 I. H. BOEHMER *l. cit. §. X. pag. 767.*
- b) de quo infra agendum erit.
- c) ROSENTHAL. *l. cit. n. 2. §. 13.*
- d) I. H. BOEHMER *l. cit. cap. IV.*
- e) IO. WILH. REYMANN *de execut. subsidiaria cap. IV. §. 4. pag. 43. ORD. CAM. de anno 1521. Tit. 31. ORD. CAM. de anno 1555. P. III. Tit. 48. R. I. NOVISS. §. 160.*
 IACOBVS BLVM *ad Conc. Ord. Cam. Tit. LVII. §. Die weil ein jede Urtheil nota b. OPTIMVS PARENS in notis ad cit. locum Conc. O. C. nota a. pag. 372. (edit. nouiss.)*

facienda, illa non circulatorum directoribus, sed domino, cui mediatas, vel eius bona, subiectus est, territoriali, demandanda sit: extra omnem dubitationis aleam positum est, dominum directum, sub praetextu dominii feudalis, ius illud, e manibus domini territorialis extorquere, atque propria auctoritate executionem in alieno territorio suscipere non posse, *f)* verum illum eadem ratione, uti iudex domicilii, obligatum esse, ut iudicem rei sitae litteris requisitorialibus adeat, eundemque roget, ut ipse executionem, sententiae a se latae, suscipere velit. *g)*

§. XXIII.

C) DE VSV LITTERARVM REQUISITORIALIVM IN IUDICIIS ECCLESIASTICIS.

Postquam ecclesia mutata priori forma, in separatam reipublicae speciem abire, & suscepto regio diademate, statum in statu condere coepit, duplex quoque forum ortum est, alterum ecclesiasticum, alterum seculare, atque duplex iurisdictio, alia secularis, alia ecclesiastica. *h)* Et ita quidem,

f) vid. supra §. 19.

Lipsiensem adducit, & REYMANN loco alleg.

g) cf. SCHILTER. exerc. 46. §. 16. vbi praedictum Scabinorum

h) Cap. 16. X. de foro competente. IUSTI HENN. BOEHMERI Ius Ecclesiast. G 2

quidem, vt haec, Clericis maioribus ecclesiae vicem gerentibus, propria, praecellentiam sibi vindicaret, illa autem imperio ciuili adscripta, subordinata quasi ecclesiastica videretur. *i*) Quamuis autem Protestantes, duplicem illam in statu rempublicam non agnoscant, *k*) sed ei potius summam in ecclesiam tribuant potestatem, qui & imperio ciuili gaudet, *l*) retinuerunt tamen plerasque
con-

Ecclesiast. Protestantium Tom. I. Lib. II. Tit. II. §. 1. (pag. 978. edit. de a. 1714.) quam doctrinam mysticis rationibus illustrantes, duplicem iurisdictionem, duplicem gladium vocarunt. *IDEM loco alleg. Lib. I. Tit. XXXIII. §. 5. pag. 847. conf. C. X. D. 96. C. 6. D. 96. & Nou. VI. in praef.* Ita quoque *SPECVLATOR SAX. in Lib. I. Iur. Prouinc. art. 1.* (pag. 17. edit. Gaertner.) *Zwey Schwerdt liefs Gott auf Erden zu beschirmen die Christenheit, dem Pabst das Geistliche dem Kayser das Welliche.*

i) *IVST. HENNING. BOEHMER l. cit. Lib. II. Tit. II. §. 1.*

pag. 979. IOAN. WILHELM. REY-MANN l. alleg. Cap. III. §. 1. pag. 24.

k) *BOEHMER loco alleg. §. 2. pag. 979.*

l) ita nempe, vt ei iura maiestatica vi imperii, iura autem collegialia vi translationis, tum expresse, (conf. *COCCEII in Iuris publici prudentia cap. XVIII. Sect. I. DE SECKENDORF in Historia Lutheranismi Lib. I. Sect. LVII. §. 153. addit. 2. pag. 276.*) tum tacite ab ecclesia factae, competant. vid. *IVSTI CAROLI WIESENHAVERN Grundsätze des Kirchenstaats-Rechts der Protestirenden cap. III. pag. 18.*

IDEM

conclusiones, ex duplici illo statu oriundas. *m*) Quo factum est, ut adhuc hodie inter Protestantes, fere eadem causae sint ecclesiasticae, quae & ex Catholicorum doctrina iis adscribuntur, *n*) atque apud Protestantes etiam, si paucas tantummodo exceperis prouincias, causae ecclesiasticae in iudiciis, a ciuilibus plane separatis, pertractentur. *o*)

§. XXIV.

d) DE CITATIONE REORVM.

Iam quum iudicia, iurisdictionem in personas atque causas ecclesiasticas exercentia, principis apud Protestantes sustineant personam, illa quoque, tam clericos, *p*) quam

IDEM *Cap. V. pag. 36.* & IO. STEPHANI PÜTTERI *Noua epitome iuris Publici Germanici L. V. Cap. VII. §. 571. pag. 276.*

m) IOANN. WILH. REYMANN *l. alleg. pag. 25.*

n) conf. IO. STEPH. PÜTTER *loco cit. §. 579. pag. 280.* nempe mere ecclesiasticae, non autem mixtae aut per accidens tales. vid. IVSTI HENNINGII BOEHMERI *Institutiones iuris Canonici Lib. II. Tit. II. §. 3. p. 200.*

o) conf. IOANNES W. REYMANN. *l. c. §. 2. pag. 27.* & IOANNES NICOL. HERTIVS *de consultat. legibus & iudiciis §. 18. in Opusc. Vol. I. T. II. Diff. VII. p. 449.* id quod tamen non est necessitatis.

HENRICVS HENNIGES *ad Instrum. Pac. specim. IV. p. 547.* cf. AVGVSTINVS LEYSER *in medit. ad ff. spec. 76. coroll. III. pag. 127.*

p) In Saxonia tamen clerici a consistoriis per superintendentes citantur.

quam laicos q) reos, in caussis ad cognitionem suam spectantibus, immediate ad se vocant; r) ita tamen; ut eodem etiam modo, clerici quoque in iis caussis, in quibus foro seculari subiecti sunt, a iudice seculari, absque vlla requisitione consistorii, citentur. s) Verum haec a litteris requisitorialibus immunitas tunc cessat, quando citandus extra territorium degit. Hoc enim casu iudicis ecclesiastici

tantur. CARPZ. *Iurisprud. Confist. Lib. III. Def. 20. n. 2. 3. 4.* AVGVSTINVS LEYSER *in Medit. ad ff. sp. 31. m. 2. T. I. pag. 316.* BOEHMERI *I. Eccles. Proest. T. I. Lib. II. Tit. III. §. 16. p. 1046.*

q) AVGVSTINVS LEYSERVS *in Medit. ad ff. spec. 76. coroll. 1. Tom. I. pag. 127.* In Saxonia vero iurisdictioni patrimoniali subiecti a consistoriis interueniente requisitione citantur, *Ordin. Politica de a. 1612. Tit. von Consistorial-Sachen, CARPZOV l. cit. Def. 19. & 20.* SCHILTER *exerc. ad ff. VII. §. 10.* BERGER *Elect. Discept. Forens. Tit. IV. Obs. IV. not a 2. p. 79.* BOEHMER *l. cit. p. 1046.* IOANNIS BRUNNEMAN-

n: *Ius Ecclesiasticum Lib. III, cap. 2. §. 11. p. 311.* WILHELMVS LEYSER *de iuribus consistorii ecclesiastici cap. vlt.* PETR. MÜLLER *l. cit. Cap. II. §. 13. p. 21.* id quod etiam in ducatu Magdeburgico obtinet. *Renou. Process. Ordin. cap. I. §. 30.* BOEHMER *l. cit. in f.*

r) SCHILTERI *Instit. Iur. Canonici Tit. V. §. 16. in f.* FRANZII *Lib. I. resol. XVIII. num. 16. seqq.* BOEHMERI *l. cit. §. 14. pag. 1043.*

s) BOEHMERI *instit. Iuris Canon. L. II. Tit. III. §. 3. pag. 206.* IDEM *in I. E. P. T. I. L. II. Tit. III. §. 15. pag. 1044.* AVGVSTINVS LEYSER *l. cit. medit. 3. T. I. pag. 316.*

fici imperium iisdem circumscriptum est cancellis, quibus iudicis secularis potestatem inclusam esse vidimus, adeoque & consistorium litteras requisitoriales ad iudicem rei competentem mittere, eumque rogare tenetur, vt reum citandum, in ius vocet, t)

§. XXV.

2) DE CITATIONE TESTIVM.

Quamvis vero citatio reorum in eodem territorio degentium a consistoriis sine litteris requisitorialibus fieri possit, testimonii tamen denunciatio, non simili quodam privilegio gaudet. Siue enim laicus ad testimonium in foro ecclesiastico dicendum vocetur, siue clerico a iudice seculari testimonium denunciatur, litterae requisitoriales necessariae sunt. u) (In nonnullis tamen locis leges prouin-

t) BOEHMERI *Instit. Iuris Canon. l. alleg.*

u) IVST. H. BOEHMER *in I. E. Prot. T. I. Lib. II. Tit. III. §. 14. pag. 1043. IDEM l. c. Tit. XX. §. 32. pag. 1219.* quae tamen si magistratus secularis clericum vocat, non ad superintendentem, sed ad consistorium diri-

gendae sunt. AVG. LEYSERVS *med. ad π. specim. XXXI. med. 2. T. I. pag. 315.* Citatio enim subsidialis a iudice insinuanda est. LEYSER *l. cit.* Superintendentes autem, etsi eis inspectio quaedam in ea, quae ad disciplinam & ordinem ecclesiasticum pertinent, data sit, iurisdictio-

prouinciales ab hoc iuris Canonici rigore recefferunt, x) & oprandum certe esset, y) vt hae constitutiones vbique in obseruantiam deducerentur.

§. XXVI.

3) DE EXECVTIONE SENTENTIARVM.

Quum ecclesiae ea semper fuerit indoles, vt armis tantummodo spiritualibus, h. e. censura, vel excommunicatione contra contumaces vti potuerit, z) facile est ad animaduertendum, illam ab antiquis iam temporibus, vbi hisce mediis condemnatorum contumacia frangi non poterat, ad brachii secularis auxilium confugisse, vt ne sententiae

ne tamen non gaudent. BENEDICTVS CARPZOVIVS in *Iurisprud. Eccles. Lib. III. def. IV. num. 12. seqq.* & CASPARVS ZIEGLERVS in *superintendente cap. XVI. num. 8.* LEYSERVS *l. cit.*

x) Ita v. c. in *Declarat. Ser. Principis Guelfherbitani de anno 1685. quae renou. ordin. eccles. pag. 124. inserta est, sancitum, daß gleichwie Dero fürstl. Consistorium -- ohne -- subsidiales einen jeden in Dero*

Fürstenthum und Landen, ad dicendum testimonium citiret, also auch ein gleiches Dero fürstl. Cantzley und Hofgerichte immediate -- zu thun befugt. BOEHMER *l. cit. Tit. III. §. 14. pag. 1044.*

y) Ceterum de examine testis extra territorium degentis eadem valent, quae supra tradidi.

z) IO. WILH. REYMANN *l. cit. Cap. III. §. 3. pag. 29.*

tentiae suae omni effectu destituerentur. a) Idem adhuc hodie obrinet. Namque & nostris moribus consentaneum est, iudicia ecclesiastica, cum Catholicorum, b) tum Protestantium, c) brachium, vti dicunt, seculare, pro executione facienda implorare, d) id quod tamen secundum canonum praecepta non alia ratione licet, quam prius omnibus

a) I. H. BOEHMER *l. cit. Lib. II. Tit. XXVII. §. 54. pag. 1425. cap. II. X. de maledict. cap. II. X. de cleric. excomm.* de qua imploratione integros tractatus composuere MARTINVS DE PANO *de brachio seu auxilio implorando per iudicem ecclesiasticum.* FRANCISCVS MOLINA *de brachio seculari ecclesiae praestando.* MICH. DE AGIA *de exhibendis auxiliis seu brachii vtriusque inuocatione.*

b) *cap. 10. X. de iudic. cap. 1. & 14. X. de offic. iud. ordin.*

c) ANDREAS GAILIUS *Lib. I. Obs. 15. num. 3. IDEM de P. P. L. II. c. 17. num. 31.* IOANNES WILH. REYMANN *loco cit. pag. 29.* V. T. LAUTERBACH *in C.*

T. P. Lib. XLII. Tit. I. §. 33. pag. 309.

d) CARPZOVII *Iurisprud. Eccles. L. II. D. 244. num. 15.* IOANNES BRUNNEMANN *in Iure eccles. Lib. III. cap. XI. §. 1. pag. 893.* Vbi autem consistorium manu militari instructum, dubium non est, illud executionem immediate suscipere posse, nisi illa in bona, sub iudice seculari sita, fieri debeat. BOEHMER *l. cit. §. 35. pag. 1427* sicuti hoc etiam in quibusdam iudiciis Catholicorum ecclesiasticis obrinet. VAN ESPEN *in Iure ecclesiastico P. III. Tit. 9. cap. IV. num. u. seqq.*

H

bus iis remediis frustra adhibitis, quae iudiciis ecclesiasticis ad sententias suas executioni dandas iure legeque competunt. e) Singulare vero prorsus in ista requisitione est, quod ex iuris canonici doctrina, iudex secularis requirentis precibus non respondens, f) impii quasi machinator sceleris, excommunicationis fulmine feriatur. g) Quae principia

e) *cit. cap. 10. X. de iudic. & cap. 1. atque 14. X. de offic. iudic. ordin.* ANDREAS GAILIVS *de pace publica Lib. II. cap. 17. num. 34.* IOSEPHVS DE SESE *in Tract. de inhibiti & execut. privilegiat. cap. XXX. num. 82. cf. SAMVEL STRYCKIVS in notis ad Brunnemann. Ius eccles. cap. ult. §. IV. nota 2. pag. 896.* IAC. MENOCHIVS *Vol. XII. conf. 1104. n. 12.* BOEHMER *l. cit. §. 54 pag. 1426.* In curiis tamen ecclesiasticis protestantium, quum excommunicationis poena gravissima tantum delicta puniendi esse indident, rarius ad illam devenitur, & simulatque contumacia condemnati patet, statim ad implorationem brachii secularis proceditur. I. W. REYMANN *l. cit. pag. 29.*

f) nisi in continenti & palam de iustitia sententiae constet, quo casu ad iudicem ecclesiasticum referre, & ratione, cur requisitioni morem non gesserit, allegare, atque donec is responderit, executionem differre poterit. *cap. 5. X. de rescript.* ANDREAS GAIL. *Lib. I. Obs. 115. num. 5.* IOANNES BRVNNE-MANN *l. cit. Lib. III. cap. ult. §. 3. pag. 893.* IDEM *l. cit. §. 4. pag. 894.* IAC. MENOCH. *Conf. 244. num. 44. seqq.* 10. WILH. REY-MANN *l. cit. §. 6. pag. 33.* V. T. LAUTERBACH. *in Coll. Theor. pract. Lib. XLII. Tit. I. §. 33. pag. 309.*

g) *cap. IX. X. de haeret.* ANDREAS GAIL. *Lib. I. Obs. 115. num. 1. conf. INNOCENTII VIII. in bullar.*

principia tamen inter Protestantes exsulant. *b)* Quum enim hi subiectionem illam iudicis secularis, vi cuius iudex ecclesiasticus potestate excommunicandi eum, ob denegatam executionem, gaudet, plane ignorent, loco fulminis ecclesiastici, implorationem principis introduxerunt. *i)* Qui ad principis iustitiam recursus, eodem modo iudici ecclesiastico Catholico, *k)* contra iudicem secularem A. C. additum, atque consistoriis Protestantium patet, quum iudices seculares, vtroque casu, a se petitam executionem iure denegare nequeant. *l)*

§. XXVII.

bullar. Tom. I. pag. 453. BOEHMER l. cit. Tom. IV. Lib. V. Tit. I. §. LXVI. num. 22, pag. 588. iudex quidem ecclesiasticus seculari etiam adesse debet, ubi is eum pro facienda executione implorat, quae tamen obligatio ita comparata est, ut iudex ecclesiasticus ad auxilium, seculari ferendum, cogi non possit. BOEHMER *l. cit. Tom. I. Lib. II. Tit. XXVII. §. 55. pag. 1426.*

b) REYMANN *l. cit. §. 4. pag. 30.*

i) IDEM *l. citato. quo facto iu-*

dex, si sine iusta causa recusaverit, poena arbitraria punitur. BENEDICTI CARPZOVII *Iurisprud. Ecclesiastica Lib. III. def. XIII. in f. IOANNES BRUNNEMANN loco cit. Lib. III. cap. XI. §. 4. pag. 894.*

k) FABRICIUS *in notis ad Gallium Lib. I. Obs. 15. sect. 1.* BOEHMER *l. alleg. §. 56. p. 1427.*

l) vide tamen, quae in nota *a)* dicta sunt. Ceterum exceptiones executioni oppositas quod adinet, eandem de illa valent, quae supra docui. IOANNES BRUNNE-

§. XXVII.

D) DE VSV LITTERARVM REQUISITORIALIVM
IN CAVSSIS CRIMINALIBVS.

Forum, in Germania delinquentium ex nouioris iurisprudentiae doctrina duplex est, alterum priuilegiatum, alterum commune. Illo gaudent *m*) clerici, *n*) ministri principum,

MANN. *loco cit.* §. 3. pag. 893.
IDEM *in proc. Ciuili cap. XXIX.*
num. 12. MATTHIAS BERLICH-
VS P. I. *concl.* 84. *per tot.* IO. WILH.
REYMANN *l. cit.* §. IX. pag. 37.

m) interdum etiam causae qua-
litas singulare forum tribuit. Ita
enim criminis fractae pacis publi-
cae rei, etiam mediati, inrisdictio-
ni camerae imperialis subiecti sunt.
PAX PVBL. *art. VII.* in IO. IAC.
SCHMAVSSII *Corp. Iuris publ.*
pag. 144. EADEM *art. VIII.* *pag. cit.*
& *art. X.* *pag. 145.* ORD. CAM. *de*
a. 1535. P. II. Tit. IX. §. 1. seqq. Tit.
X. §. 1. CONC. O. C. P. II. Tit. X.
§. 1. seqq. Tit. XI. princ. & §. 2.
seq. GALLIVS Lib. I. Obs. I. num.
2. IOAN. FRIDERICVS WAHL *de*

execut. sentent. summor. imp. trib.
contra principes apanagiatos §. 25.
pag. 55. vide tamen IOANNEM PHI-
LIPP. DATTIVM *de Pace publica*
Lib. IV. cap. 1. num. 36. pag. 707. &
IOANNEM MELCH. DE LVDOLF *in*
Iure Cam. Sect. I. §. 4. n. 4. pag. 34.
atque IOAN. STEPH. PVTTER *in*
noua epitome process. imperii Lib. III.
cap. IV. §. 279. pag. 158. Porro, in
crimine perduellionis, & falsae mo-
netae, cognitio est solius principis.
IOANNIS SAM. FRID. BOEHMERI
Elem. iurisprud. Crim. I, III, 73,
pag. 50. Interdum denique locus,
vbi crimen commissum, a foro com-
muni eximit, vt, si crimen in via
publica fuerit perpetratum. BENE-
DICT. CARPZ. *in Pract. crim.*
Part.

principum, o) legati cum famulatio, p) ipsi principes,

Part. III. qu. CX. num. 39. IOANNES PETRVS BANNIZA de processu criminali Cap. II. §. IX. pag. 16. BRVNEMANN in processu Crim. Cap. III. n. 17. CAROLVS GVIELMVS GAERTNER. de eo quod iustum est circa exhibitionem reorum iure imprimis Lusatiae superioris §. 14. pag. 33.

n) IOANNES PETRVS BANNIZA de processu criminali ex eoque referendi methodo cap. II. §. 9. pag. 15. in delictis leuioribus & ecclesiasticis, IOANNES SCHILTERVS in *instit. Iur. Lib. 1. Tit. 19. §. 3. seq.* non in grauioribus, IOAN. SAMVELIS FRIDERICI BOEHMERI *Elementa Iurisprudentiae criminalis Sect. I. Cap. III. §. 74. pag. 51.* neque etiam extra territorium. *IDEM l. cit.*

o) hi sunt vel sublimes, vel inferiores. De illis solus princeps iudicat. LOHNEIS in *der Staats-Hof- und Regier. Kunst Lib. III.*

cap. II. f. 376. Hi mareschallum iudicem agnoscunt, ita tamen, vt is in grauioribus delictis sententiam ex praescripto principio vel eius consilii ferat. SECKENDORFII *teutscher Fürsten. Staat cap. 5. sub rubro Bestellung eines Hof-Marschalecks §. 51.* Verum hoc priuilegium cessat, tum in illustribus, si extra territorium delinquant. AVGVSTINVS LEYSERVS in *medit. ad ff. spec. LXXX. med. 9. Tom. I. pag. 166.* tum in minoribus, si extra autlam erimen admittunt. DAV. MEVIVS in *iure Lubec. Quaeft. praelim. 3. num. 50.* LEYSERVS *l. cit. med. IV. pag. 159.* cf. STRYCKIVS in *diff. de foro ministrorum principis inter eius dissertat. Hallenses Vol. I. dissert. VII. Cap. II. §. 17. usque 23.* qui tamen quodammodo dissentit.

p) IOANNES SAM. FRIDFR. BOEHMERVS *l. cit. nota * pag. 51.*

pes, q) nobiles immediati, r) & ex plerorumque locorum obseruantia etiam milites, s) atque ciues Academici. t) Reliqui facinorosi foro communi vtuntur. Sortiuntur autem illud, tum I. vbi delictum ab iis perpetratum, tum II. in loco domicilii, tum denique III. vbi adprehenfi sunt.

q) IO. NICOL. HERTIVS *de Subiect. territoriali in opusc. Vol. I. Tom. II. §. 9. pag. 382.* DE ANDLER *ad tit. de Iurisdic. Parte I. num. §. VII. pag. 11.* CAROLVS GVILIELMVS GAERTNER *de eo quod iustum est circa exhibitionem reorum, §. VII. pag. 11.*

r) IOANNES PETRVS BANNIZA *de processu criminali Cap. II. §. IX. pag. 15. vt in Academia Ingolstadtensi, Tubingensi, Lipsiensi, Grypswaldensi, Helmstadiensi, Wircebursensi, Goettingensi & aliis. Non tamen indistincte obtinet.*

s) STRYCKIVS *de foris Germaniae singul. cap. V. §. 11.* AVGVSTINVS LEYSER *in meditat. ad ff. Specimine LXXV. m. 10.* IOANNES BRVNEM. *ad L. C. C. de iurisdic. omn. iud. num. 4. pag. 249.* Idem confirmat REC. IMP. *de anno 1641. §. 47. sub certa tamen limitatione. cf. IOANNES BRVNEMANN I. cit. num. 6. pag. 249. & IOANNES NICOL. HERTIVS de consultationibus, legibus & iudiciis. In Opusc. Vol. I. Tom. II, disser. VII.* HERMANNVS CONRINGIVS *in Diff. V. Antiquit. Academic. pag. 146. seq.* IOANNES NIC. HERTIVS *de consultationibus, legib. & iudiciis, in Opusc. Vol. I. Tom. II. Diff. VII. §. 24. pag. 455. conf. LEYSERVS in Med. ad π. spec. 77. Tom. I. pag. 127. seq.*

sunt. *u*) Quae tria fora concurrunt, & alternatiue quidem *x*) ita, vt praeuentioni locus sit, *y*) atque in eum integra de crimine cognoscendi prouincia deuoluatur, qui in crimen inquirendo *z*) primus illam occupauit.

§. XXVIII.

1) DE DIVERSIS CITATIONIS REORVM GENERIBVS.

Ad id autem, vt contra reum possit procedi, requiritur, legitimo eum modo in ius vocari. *a*) Citatio ista vel realis est,

u) Huius origo ex interpretationibus D.D. ad L. I. C. vbi de crim. repetenda est. THOMASIVS in annotat. ad ff. Lib. V. Tit. I. G. LVD. BOEHMER de delictis extra territorium admissis §. VIII. pag. 18. cf. IOANNES BRUNNEMANN in Com. ad Cod. L. 1. C. vbi de criminibus pag. 251.

x) CRANZ defens. reor. Cap. V. M. II. Sect. II. Artic. 2. IOANNES PETRVS BANNIZA Cap. II. §. IX. pag. 15.

y) Haec etiam locum inter ipsos iudices fori delicti habet, si crimen in confinio duarum

iurisdictionum commissum sit. RICHTERVS ad auth. Qua in prouincia C. vbi de criminibus n. 9. AVGVST. LEYS. §. 74. Coroll. 3. T. I. pag. 103.

z) inquisitio tamen generalis & summarium testium examen non sufficit. BOEHMER loco cit. vid. BERGER in Oeconom. Iur. Lib. IV. Tit. IV. §. 2. num. 4. CAROLVS GUILIELMVS GAERTNER cit. diff. §. VI. pag. 12.

a) Haec citatio praeuentionem inducit, HARPPRECHT conf. 49. num. 55. 74. & 76. IOANNES SAMVEL FRID. BOEHMER l. cit. §.

est, vel verbalis. Illa locum habet in maioribus delictis, concurrentibus videlicet legitimis indiciis, *b)* vel alia graui causa id suadente, atque in territorio manu militari ad iussum iudicis criminalis, extra illud autem praecedentibus litteris requisitorialibus de adprehendendo reo, ad extraneum iudicem directis, ab extraneo iudice expeditur. *c)* Haec autem in duas iterum species abit, ita nempe, vt in publicam & priuatam dispesci soleat. Priuata obtinet, quando vel crimen leuius commissum, vel indicia nondum sufficiunt, quo minus reus in vincula publica coniciatur, neque etiam dubium est, eam, si reus alterius iurisdictioni subiectus sit, mediante requisitione iudiciali fieri posse. *d)* Publicam denique, quod adinet, ad illam vltimo loco recurrunt, eaque tunc vtuntur, quando vel verbalis priuata vel realis ad effectum deduci nequit.

§. XXIX.

71. pag. 48. atque ita necessaria est, vt iudex delicti, reum fugitiuum, etsi manifestum eius crimen sit, ea omissa condemnare nequeat. AVGVSTINVS LEYSER *spec. LXXIV. coll. 2. Tom. I. pag. 103.*

b) CONST. CRIM. CAR. art. XI. l. cit. cap. V. §. 1. pag. 35. INST. HENN. BOEHMER *Lib. II. Tit. IV.*

§. IX. num. 1. pag. 84. IOANNES PETRVS BANNIZA.

c) ENGELBRECHT *Lib. II. Tit. IV. §. 19.*

d) Antiquam eiusmodi citationis formulam vide in *dem Processi von der Acht*, adiecto *Speculo Saxon. edit. ZOBEL. fol. 215. & 216.*

§. XXIX.

2) SPECIATIM DE PERSECUTIONE ET ADPREHENSIONE FUGITIVORVM.

Quum de citatione reorum verbali iam supra copiosius exposuerimus, hic vnice de persecutione & adprehensione facinorosorum differere placet. Persequuntur autem delinquentes fugitivi duobus potissimum modis, vel sequela, quam dicunt praefectoria (Germanice *die Nachteile e*) vel litteris incarcerationiis, (*mit Steck-Briefen, oder Haftbriefen*). Illa vestigiis reorum instandi ratio tunc potissimum obtinet, quando scelestus *et avroφωσ* oppressus fuga salutem petit, f) arque etiam intra fines territorii alieni licita est, dummodo facinorosus, simulatque a persecutoribus captus est, iudici illius loci exhibeatur, in quo sui fecit potestatem. Posterior autem delinquentes persequendi modus iterum duplex est. Namque si iudex, qui foro praest delicti, notitiam habet, eamque certam loci, vbi reus commoratur, litteras de adprehendendo eo, ad iudicem eius loci mittit, & clausas quidem, quum requirentis saepe magni interfit, clandestino agi negotium, vt ne reus, si de ea re fama ad eum peruenerit,

e) de qua singularem dissertationem edidit MICH. CHRISTOPH. MVL-
LER *de iure facinorosos sequela
praefectoria persequendi, von der
Amtsolge oder Nachteile. Altorffii*
1714.

f) ANDREAS GAILIVS *de Pa-
ce Publ. cap. IV. num. 48. & cap.
XVI. num. 25. ANDREAS MYLIVS
de remissione facinorosorum, eorun-
que transportatione per territorium
alienum cap. IV. §. 1. pag. 27.*

rit, accelerata fuga frustraneor reddat iudicis conatus. Sin vero reus in ipsa fuga constitutus sedem fixam non habeat, aut receptaculum, in quo latitat, a iudice eum persequente ignoretur, litteras comprehensorias mittit, easque apertas ad quoscunque magistratus directas. Non autem simplici requisitione & rei denominatione absoluntur hae litterae, verum praeterca adhuc desideratur *com definitio rei individualis*, g) tum enarratio facti brevis atque perspicua. h) Caeterum eiusmodi requisitoriales ex praxi iudiciorum hodierna notificationibus plerumque inferantur publicis. i)

§. XXX.

a) AN REMISSIO DELINQVENTIVM SIT
NECESSITATIS.

Communis est ferme ea doctorum haeresis, vt remissionis facinorosorum ad forum delicti necessitatem, plane in Germania exfulare contendant. Verum vti ii graui-ter mihi peccare videntur, qui nimis iuri romano adhaerentes remissionem delinquentium adhuc hodie semper esse necessariam somniant; k) ita nec illis adfentire possum,

g) ANTON. VDALR. DE ERATH *carcerationis patentibus Cap. II. §. 19. pag. 35.*

h) ANDREAS MYLIYS *l.c. cap. III. §. VI. pag. 19.* HENRICVS SAMVEL ECKHOLD *de literis in- i) DE ERATH cit. l. Cap. II. §. 19. pag. 163.*

k) vti FACHIN. *Controu. Lib. IX. c. 23.*

sum, qui eam vel plane proscriptam, *) vel vrbauitatis tantum esse sibi persuadent. l) Namque sunt & hodie casus, in quibus remissio ista impune denegari nequit; sunt & alii, in quibus solius vrbauitatis esse intelligitur. Ita enim l. si remissio delinquentium solemnī pacto promissa, m) aut ll. praescriptione eius necessitas adqui-

*) In illa haeresi versatur GYNTHER MARTINI in *Processu Tit. XI. §. 2.* qui eam toto orbe abrogatam esse contendit.

l) Ita sentiunt STRYCK in *V. M. Tit. I. §. 26.* MATTHIAS BERLICHIVS *P. II. dec. 163. num. 12.* DAVID MEVIVS *P. VI. dec. 218.* BENED. CARPZOVIVS *Pr. Crim. Parte III. qu. no. num. 54.* IO. NICOL. HERT. *de Superioritate territoriali §. 27. in Opusc. Vol. I. Tom. II. diff. V. pag. 270.*

m) LINCK *de persecutione & remissione delinquentium cap. IV. num. 22.* vel l. a iudicibus inito, PFEFFINGER *ad Vitriar. Tom. III. Tit. 17. §. 28. pag. 175. nota a)* quosum etiam pertinet, si requirens requisito iam antea remissionem concessit & is in reuerfalibus pollicitus est, se in simili casu idem facturum, PVEFFENDORF *proc. crim. cap. V. §. II. vel II.* ab ipsis dominis

territorialibus. Eiusmodi pactum iniuerunt Elector Brandenb. & duces Pomeraniae XI. Cal. Febr. 1610cxvii. cuius tabulas exhibet DE ERATH. *l. cit. §. 131. pag. 203.* quae pacta valde commendantur in ORD. EXEC. *de anno 1610lv. §. 41. EXECVTIONS - ORDNVNG* de anno 1555. §. 37. & 41. imprimis autem notari meretur REC. IMP. de anno 1559. §. 22. vsque 26. qui ita sequelam praefectoriam describit, §. 22. Und haben Uns demnach mit ermeldten Churfürsten, Fürsten, Ständen, der Abwesenden Räten, Gesandten und Bottschaften, und sie sich hinwieder mit Uns verglichen, setzen, ordnen und wollen, da hinfüran obgemeldte gefährliche Reysigen und Fufsknechte, Räuber oder Mörder, einer oder mehr, in der Ober-Herrlichkeit und dem Gebiet, darin er oder dieselbige argwöhnisch befunden, jemand

fit, n) vel III. iudex requirens atque requisitus eiusdem sunt
 terri-

mands wieder Unsere und des H. Reichs Constitution und gemeinen Frieden, auch derw gen hievor ausgegangene Mandata tödtlich angegriffen, beschädigt, oder einiger boshaftiger Handlung sich unterstanden hätten, und in solcher Ober-Herrlichkeit und Gebiet, darin die Angriff und Beschädigung befehen oder sürgenommen, nicht betreten, ereilet oder ergriffen werden könnten, daß diejenigen, so beschädiget, zu Ross und zu Fuß, ziemlicher Weise, und nach Gelegenheit der Macht oder Stärke, auch Rüftung dessen oder deren, so solchen Angriff und Beschädigung gethan, oder zu thun unterstanden hätten, den oder dieselben von einer Obrigkeit in die ander, auch einem Kreyfs in den andern, jedoch ihnen den Obrigkeiten und Kreyfsen ohne Entgeld, nachtheilen, und sie niederwerffen mögen. § 23. Wofern aber die Nacheiler und Beschädigten disfalls berührte Thäter und Beschädiger nieder zu werffen und zu handhaben selber nicht mächtig noch stark genug wären, alsdann mögen sie die nechst-

gefeffene Obrigkeit, oder Dero Amtleut und Befelchhaber, mit Erzehlung, warum die Nacheil befehicht, um Hülf und Handhabung, auch mit Taftung oder Einziehung der Thäter und Beschädiger anruffen, und soll dieselbig Obrigkeit, oder Dero Amt-Leut und Befelchhaber verbunden und schuldig seyn, ihrem besten Vermögen nach alsbald den Anruffenden zu Ross und zu Fuß zu Hülf zu kommen, und im Fall es die Nothdurfft und Gelegenheit wolte erfordern, den Sturm- und Glocken-Streich ziemlicher messen angehen, und inmittelst alsbald von einem Flecken, Dorf oder Weyler in das andere, warum solches befehicht, mit Vermahnung den Thätern, oder Beschädigern, mit helffen nacheylen, berichten zu lassen. §. 24. Doch soll des Sturm-Streichs halben eine solche Maafs und Unterscheid gegeben werden, damit in den Flecken, Dörfern oder Weylern, da derselbig mit Anschlagung der Glocken, oder Ausschließung der Büchsen, nach Gelegenheit eines jeden Orts erfolgt, die Untertha-

territorii eundemque principem deuenerantur superio-
rem o) & denique IV. si eius, qui requirit, maior est,
p) quam requisiti in reum competentia, q) facile quis-
quam

Unterthanen, ob derselbig von wegen Feuers, oder aber der Plackerey beschehe, wissen mögen. §. 25. Dabey auch in einer jeden Stadt, Mark, Flecken, Dorf und Weyler, die Amt-Leut, Vögt, Schultheiß oder andere, so der Gemein vorstehen, die Ordnung geben, auf dafs die Unterthanen, wie stark, und wo hinaus sie lauffen sollen, Bericht haben, und in dem nach Gelegenheit und Zufall der Sachen die Verfehung thun, dafs kein gefährliche Aufwickelung oder Rottirung daraus erfolge. §. 26. So nun in solcher Nacheyl einer oder mehr der Thäter oder Beschädiger niedergeworffen und ergriffen, sollen der oder dieselbigen in der Obrigkeit und Herrschaft Gericht, darin er oder sie nieder gelegen, gelassen und eingestellr, daselbst verstrickt, oder in Gefängniß und gute Verwahrung geantwort, der Ort auch von dem Beschädigten oder Beleidigten, vermög des Land-Friedens, und des

Heil. Reichs Rechten, oder sonst nach Gelegenheit, und wie er dessen zum besten befugt seye, bey sich selbst befinden mag, beklagt, auch gegen den Beklagten, Inhalt gemelds Land-Friedens, der gemeinen Rechten, und wie es sonst jedes Orts die sondere Gewohnheit, Freyheiten und alt Herkommen vermögen und mitbringen, gehandelt werden.

n) HARPPRECHTI *Conf. Tubing. Tab. XLIX. num. 9.* IOANNES SAMVEL FRID. BOEHMER *l. cit. Sect. I. cap. III. §. LXX. pag. 47.*

o) FRIDERICVS ES. PUFFENDORFIUS *de iurisdicf. germ. P. I. cap. IV. §. 27. pag. 72.*

p) Haec tamen regula suas habet exceptiones, vt si v. c. requirens antea negauerit requisito remissionem; Reliquas exceptiones vide apud DE ERATH. *l. cit. §. 147. pag. 212.*

q) DE ERATH. *cit. l. cap. II. §. 138. pag. 210., vt si inquisitio iam alibi rite mota. BENER in post.*

quam perspiciet, requisitum ad satisfaciendum precibus re-
qui-

posit. ad ff. p. 641. STRYK. V. Mod. tit. de iudicij §. 27. MEVIVS P. IV. dec. CLXXVII. num. 7. multoque magis, si sententia iam lata, RICHTERVS Dec. XV. §. 6. pag. 147. PEEFF. ad Vitriar. Tom. II. Tit. 17. §. 28. pag. 1175. nota a) vel si reus foro gaudeat privilegio, & per iudicem huius fori, a foro communi, in quo deprehensus est, auocetur. CAROLVS GVILIELMVS GAERTNER de eo, quod iustum est circa exhibitionem reorum iure imprimis Lusatae superioris. §. VII. p. 14. & ita quoque milites plerumque ad forum militare remittendi sunt, quod hoc eis vi privilegii competit. REC. IMP. de anno 1641. §. 47. Wir haben uns auch zu deslo mehrerer Haltung guter disciplin, und damit das übel nicht ungestraft bleibe, mit Chur-Fürsten und Ständen, und der abwesenden Rätth, Bottschafften und Gesandten, und Sie sich hinwiederumb mit uns verglichen, das wann der delinquent über drey Meil von seinem Quartier und Compagnia auff frischer That in strafmässigen Verbrechen ergriffen würde, oder der

Officier gegenwärtig, oder nur drey Meilen Wegs von dannen ist, und genugsame Versicherung thut, die Iustitiam zu administriren, das alsdann der Ubelthäter demselben abgefolget, wiedrigenfalls aber die Stände nicht allein die Verhaftung vorzunehmen, sondern auch mit vorliegehenden Rechtl. Process zu verfahren, und alsdann nicht weniger die Execution vorzunehmen Macht haben sollen, zu welchem Process gleichwohl sie den nechsten Commandanten, wann der Befelchshaber, zu dessen Regiment der strafmässig gehörig, über die drey Meil von der Stellen, erfordern, und Ihn das er dem Rechten beywohne, frey stehen solle. Dabey wir aber diesen fall vorbehalten haben wollen, das wenn ein Soldat, so mit seinen Bieleuten gewisse sachen zu verrichten versehen, etwas verbrechen thäte, und auf frischer That begriffen würde, wann es gleich weiters als drey Meil Wegs von seinem Quartier und Compagni wäre, das er doch seinem Obersten oder seinem nechsten Kriegs-Commandanten zu Bestrafung zugeschikt werde, und

quirentis esse obligatum. r) Contra ea si iudices diuersi sunt territorii, & nihil neque pactis determinatum, neque praescriptione ab vno alteroue adquisitum, atque minor est requirentis, aut aequa tantum cum requisito in reum comperentia, dubio omni caret, solius esse vrbauitatis, vt rei ad forum delicti remittantur.

§. XXXI.

b) QUOMODO EXHIBITIO FACIENDA.

Postquam autem is, qui requisitus est, in remissionem consensit, requisitus & requirens communi consilio rationem ipsius rei gerendae ineunt, atque inter se constituunt, qua hora, quo loco, quibusue solemnitatibus, traditio rei fieri debeat. s) *Exhibitio* autem, vt CAROLI GUILIELMI GAERTNERI t) verbis utar, fit in consiliis, regulariter armata manu LVD. ad ff. Tit. de iudiciis §. 21. *Exhibens tradit delinquentem simul cum rebus apud eum inuentis*, FROELICHSBURG in comment. ad consit. crim. Carol.

und dieses damit die Kriegs Anschläge so manchen vertrauet, nit offenbaret werden. cf. IO. NICOL. HERTIVS de consult. Legibus & iudiciis §. 25. I, II, VII. pag. 456.

r) huc etiam referunt confrontationem facinorosorum, I. S. F. BOEHMER, l. cit. §. 70. lit. b) pag. 47. ita tamen, vt sufficiat, facinorosum, cuius remissionem requirens

desiderauit, in finibus listi, ibique confrontationem fieri. BOEHMER, l. cit. Sect. I. cap. XII. §. CCXXIII. pag. 137. IO. NIC. HERTIVS de superioritate territoriali §. 2. nota * 2. in Opusc. Vol. I. T. II. Diss. V. pag. 260.

s) DE ERATH Cap. II. §. 148. pag. 216.

t) cit. dissert. §. XV. pag. 56.

rol. Lib. I. Tit. IV. pag. 36. num. 2. *§ actis hac in causa conscriptis vel eorum copia fide digna.* Sumtus vero requirens fert, u) isque expensas tum in adprehensionem, tum in remissionem factas, adhuc ante exhibitionem soluere obligatus est, x) ita tamen, vt, si possit, easdem a delinquente repetat. y)

§. XXXII.

c) DE TRANSPORTATIONE PER ALIENVM TERRITORIUM.

Facinorosi, vindictae publicae metu, plerumque quam longissime possunt, discedunt. Inde saepe euenit, vt ex vltimis a iudice fori delicti arcessiti terris, ante quam ad locum, vbi delictum perpetratum est, redeant, per diuersa ducendi sint territoria. Non autem eiusmodi reorum per territorium alienum Transportatio, vti apud Romanos, apud Germanos etiam, incio atque irrequisito iudice, cui territorium subiectum, fieri potest, sed litterae requisitoriales

u) GAERTNER loco alleg. RICH-
TERVS *de iur. XV.*

x) ANDREAS MYLIVS *cit. dis-*
sertat. cap. III. §. 5. pag. 20.

y) DE ERATH *Cap. II. §. 150.*
pag. 218. Caeterum de remissione
delinquentium praeter adlegatum
GAERTNERVM & MYLIVM
adhuc egerunt LINCKIUS *dissert.*
de delinquentium persecutione & re-
missione Ienae 1671. GOSW, HVEL-

SEMANNVS *de remissionibus reo-*
rum ad locum delicti. Erf. 1661.
CASPAR. ZIEGLERVS *de remis-*
sione delinquentium ad locum delicti.
Viteb. 1683. atque IOANN. MATTH.
WINCOPIVS *diss. de remissione*
delinquentium ad locum perpetrati
delicti Erf. 1704. quos tamen omnes
non vidi, sed tantum apud DE ERATH
allegatos legi.

riales hic uti in reliquis actibus intra fines iurisdictionis peregrinae suscipiendis, necessariae sunt. 2) Rogatur autem magistratus, qui territorio praest, ut vel ipse captivum per territorium ducat, eumque, in confiniis, requireris adparitoribus reddat, vel ut saluum modo conductum deducantibus praestet. a) Priori casu iudex requisitus pro arbitrio transportationem ordinat, ita tamen, ut ne facinorosus queat evadere. Posteriori autem, potest quidem transportantibus adhuc custodes iungere, verum haec cautio & superuacanea est, & raro adhibetur. Quum autem ista litterarum requisitorialium solemnitas, toties necessaria sit, quoties qui reum deducunt, novi iudicis territorium ingrediuntur, solent hi, si per unius principis territorium longum iter suscipiendum habent, ipsum principem adire, & ab eo litteras comitatus petere. Quas si impetrauerint, (non autem facile denegantur) iudices omnes iis obuios requirere non tenentur, sed ad id tantum sunt obligati, ut publicam illis, qua gaudent, epistolam, ostendant, b) quo facto hi nullo modo iter eorum retardare possunt.

§. XXXIII.

2) ANDREAS MYLIVS cit. diss. loco alleg. §. XV. pag. 36. MYLIVS cap. IV. §. IV. pag. 30. l. cit. §. V. pag. 30. & 31.

b) DE BRATH l. cit. §. 157.

a) CAR. G. GAERTNERVS pag. 227.

K

§. XXXIII.

DE TESTIVM EXAMINE.

Necessitas illa remittendi testes ad iudicem, qui de crimine perpetrato cognoscit, quam iuris Romani conditores praescripserant, c) Germanorum moribus adprobata non est. d) Ipse potius iudex, cuius iurisdictioni testis subiectus, examen testis suscipit, dummodo de eo legitime fuerit requisitus. In perficiendo autem isto examine, eadem, vti in causis civilibus, ratione proceditur. e)

§. XXXIV.

DE IMPLORATIONE BRACHII SAECULARIS IN CAUSSIS CRIMINALIBVS.

Neminem esse puto in iurisprudencia vel mediocriter versatum, quem possit latere, fuisse eam iam ab antiquo ecclesiarum conditionem, vt tum actibus saecularibus

c) *Diff. mea de litteris requisitorialib. ex vsu iuris Romani Cap. II. § 35. pag. 51.*

d) Germani enim recesserunt a rigore Nou. 90. c. 5. quae iudici peregrino in causa criminali testium examen posse committi negabat. VLR. THOMAS LAVTERBACH in C. T. P. T. II. Lib. XXII. Tit. V. §. VII. pag. 369. Ipsa came-

ra in causis criminalibus puta in causis fractae pacis, ubi agitur ad poenam banni, testium examen commissarii demandare solet. ANDREAS GALLIVS de Pace Pub. Lib. I. cap. IX. n. 8. LAVTERR. l. cit.

e) IO. NICOL. HERTIVS de Superioritate territoriali §. 27. in Opusc. Vol. I. T. II. diss. V. pag. 259. DAVID. MEVIUS P. II. dec. 258.

bus impares viderentur, f) tum etiam potissimum sanguinem sitire non praesumerentur. g) Inde factum est, ut si quondam clericus nefando crimine quietem turbauerat publicam, iudex laicus absque vlla praeuia brachii secularis imploratione facinus a clerico commissum vindicaret. h) Postea vero quam clerici, tum in ciuilibus tum in criminalibus caussis, a iudicis saecularis exempti sunt potestate, ius illud iudicium saecularium, in clericos facinorosos animaduertendi, adeo limitatum est, ut tunc tantum illis competeret, quum clericus scelestus solemnimodo degradatus, eis a iudice ecclesiastico traderetur. i)

Ex quibus facile intelligitur, in solo iudicis ecclesiastici

ar-

f) HIERONYMVS in c. 7. C. 12. q. 1. cap. 1. X. ne clerici vel monachi saecularibus negotiis se immisc. cf. MICHAEL GRASSVS *de negotiatione clericorum prohibita*. vid. tamen IVST. HENNING. BOEHMER *in iure eccl. Protest. Tom. III. Lib. III. Tit. L. §. IX. pag. 1069.*

g) cap. 5. X. ne cler. vel monachi sec. neg. cap. 30. C. 23. qu. 8. CHRISTIANVS DE NETTTELBLADT *de ecclesia sanguinem non sitiente*, inde quoque factum est, ut ecclesiae utramque iurisdictionem tam superiorem quam inferiorem aduocatis delegarent. IO. PAUL. KRESSIVS *de officialibus & iure officialium*

Seff. III. §. 5. pag. 83. WILHELMVS FRIDERICVS VON DEM KNESEBECK *de aduocatis & iure magni aduocati in ducatu Cöllensi s. Lunenburgico Cap. I. §. XV. pag. 62.*

h) IVSTVS HENN. BOEHMERVS *loco alleg. Tom. V. Lib. V. Tit. 37. §. LIX. num. 1. pag. 730. IDEM l. cit. §. 112. num. 2. pag. 732.*

i) nisi 1) per assassinos caedes commiserint c. 1. *de homicid.* in 6. vel 2) in habitu laici crimen perpetrantes deprehenfi fuerint c. 1. X. *de apostat.* aut 3) digami deliquerint cap. 1. *de digam.* in 6. aliam adhuc exceptionem vide apud GAIL. *de Pace publ. Lib. I. cap. I. num. 12.*

arbitrio positum esse, vtrum clericus facinorosus, a iudice criminali puniri debeat, nec ne. *k)* Namque penes eum solum est, velintne reum iudicis saecularis potestati committere, an potius eundem ab officio depositum, poena aliqua ecclesiastica coercere. Neque enim quilibet depositus iudici saeculari traditur, *l)* sed plura plerumque remedia adhibentur, ante quam brachium saeculare impleretur, quippe quod vltimum ecclesiae refugium est ad quod non antea recurrit, quam quum omnem operam perdidit oleumque. *m)* Iudicium igitur ecclesiasticum de causa cognoscit, *n)* ipsam autem criminalem sententiam non fert, sed si clericus talis esse intelligatur, cuius animi pertinacia poenis ecclesiasticis frangi non potest, solemni modo veste clericali exutus, degradatur. *o)* Ante autem quam ad lugubre illud degradationis progrediatur spectaculum, certior de ea re est reddendus iudex criminalis. *p)* Quae denunciatio, implorationis brachii saecu-

k) I. H. BOEHMER. *l. cit.* §. pag. 733. GAIL. *I. Obs. 115. num. 3.*
112. num. 1. pag. 732. cf. IDEM §. cf. & ea, quae notavi §. 27. nota 7.
113. num. 4. pag. 733. *n)* BOEHMER *l. cit.* §. *CV. pag.*

l) *cap. 4. in f. X. de iudic. sed* 724.
non debet quemlibet depositum pro
suis excessibus (cum suo sit functus
officio nec debeat eum duplici contri-
tionem conterrere) iudici tradere se-
culari. *o)* degradationis ritus exhibet
 IDEM *l. cit.* §. *CXIV. & CXV. pag.*
734. usque 742.

p) ita INNOCENTIVS III. *in*
c. 27. X. de V. S. cauet eius degra-
dationem celebrandam esse, saeculari
potestate

m) cf. BOEHMER *l. cit.* §. *113.*

saecularis, vices tenet, eoque effectu gaudet, ut nulla postmodum realis facinorosi traditio desideretur, sed iudex criminalis peracta degradatione statim manus in reum iniicere, eumque abductum poena delicto conformi adficere queat. q) Equidem Protestantium consistoria quod adinet, etiam illa, contra clericos facinorosos tum si, mere ecclesiasticum, tum si gravius aliquod delictum ab ipsis perpetratum sit, ex officio procedere, atque de causa cognoscere posse dubium non est, r) verum vsque adeo potestas eorum sese non exserit, ut scelestos atque nefarios clericos a vindicta criminum publica immunes reddere queant. Imprimis, quum hodie, si crimen atrocius a clerico commissum sit, plerumque a principe commissarii delegentur, qui contra clericum delinquentem eodem modo procedunt, uti contra alios delinquentes procedi moris est. s) Caeterum degradationis adhuc inter Protestantes vsus aliquis

potestate praesente, ac praenunciandum eidem, cum fuerit celebrata, ut in suum forum recipiat degradatum.

q) ita enim INNOCENTIVS III. loco alleg. pergit: & sic intelligitur curiae saeculari tradi. cf. BOEHMER l. cit. §. CXXV. p. 735. & 736.

r) nempe generalis & summaria inquisitio de crimine, etiamsi capitale sit, ipsis competit, ex qua si

appareat, non insontem esse clericum, saeculari magistratui ad specialem inquisitionem traditur. CARP. ZOVII *Iurisprud. Eccles. Lib. III. def. 5.* WEBERVS *de consistoriis cap. 27.* IOANNIS BRUNNEMANNI *Ius Eccles. Lib. II. cap. XIX. §. 28. pag. 751.* SAMVEL STRYCKIUS *in addit. ad cit. §. pag. 780.*

s) BOEHMER l. cit. §. CV. pag. 724.

quis superest, si clericus supplicio vel poena aliqua corporis affligi uia subiiciendus est, *z*) quamuis non semper adhibita solemniformula expediatur, verum etiam subinde per rescriptum principis fieri soleat. *u*)

§. XXXV.

III. DE LITTERIS REVERSALIBVS.

Solent iudices, qui precibus requirentis indulserunt, litteras ab eo reuersales exigere, de quibus paucis adhuc agendum erit. Sunt autem *reuerſales* litterae, quibus iudex, cuius iurisdictio peregrini iudicis auxilio subleuata est, nihil per hunc actum iurisdictioni eius, cui litterae dantur, derogatum iri, spondet, simulque pollicetur, in simili casu simili modo opem se laturum esse iudici, qui sibi hac vice tam beneuole subuenisset. Non autem praecise desideratur, ut hae litterae separatae ab ipsa requisitione tradantur, sed sufficit earum formulam ipsis litteris requisitorialibus esse insertam. *x*)

z) ut nempe antea omnibus iuris, quibus clerici fruuntur, priuetur, IOANNES BRUNNEMANN. *l. cit. Cap. XIX. §. 4. pag. 741.* GALLIVS *de pace publ. L. I. Cap. I. num. 24.* exempla uide apud BOEHMERVM *l. cit. §. CVII. pag. 726. usque 729.*

u) exemplum exhibet BOEHMERVS *l. cit. §. CXXIV. in f. pag. 755.*

x) hanc doctrinam singulari diff. illustrauit AHASV. FRITSCHIVS *de litteris reuersalibus,*

Errata quaedam extantiora.

I. in dissertat. I.

in nota * ad praefat. lin. 3. *regias T. II. pag. 284. lege regias pag. 284. edit. Amst. de a. clbclxviii. pag. 8. lin. 10. pro ad eorum l. ad earum.*

II. in dissertat. II. pag. 1. lin. 5. pro recentiori lege *recentiori.* pag. 3. lin. 15. pro *tantus erat fauor l. tantus erat iure Wisig. eborum fauor.*

V.D.R

ULB Halle
001 549 545

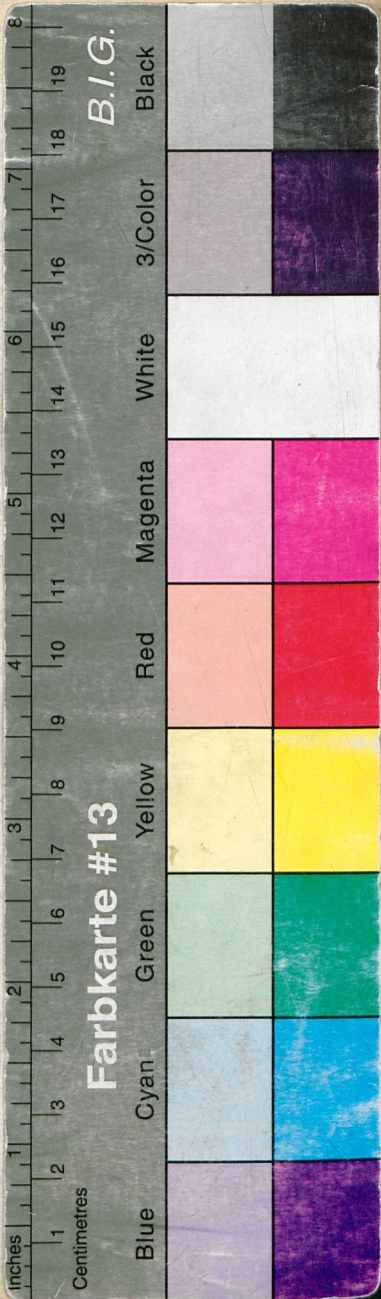
3

sb

Pa. 8. num. 11.
1758, 10^b

12

DISSERTATIO SECUNDA
DE
LITTERIS REQUISITORIALIBVS
EX VSV GERMANORVM ANTIQVIORI
ET RECENTIORI

P-466

QVAM
DEO FAVENTE
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO
POTENTISSIMO PRINCIPE AC DOMINO
DOMINO
GEORGIO II.

MAGNAE BRITANNIAE FRANCIAE ET HIBERNIAE REGE
DEFENSORE FIDEI

BRVNSVICENSIVM ATQVE LVNEBVRGENSIVM DVCE
S. R. I. ARCHITHESAVRARIO ET ELECTORE

AVCTORITATE ET CONSENSV INCLYTI
IVRECONSULTORVM ORDINIS
PRAESIDE

CHRISTIAN. IAC. DE ZWIERLEIN

I. V. D. A. S. T. G. M.

PLACIDAE ERVDITORVM DISQVISSIONI SVBMITTIT
IOANNES ANTONIVS KOETHIVS

KELBRANO - THVRINGVVS.

III. ID. APRILIS c1766.

GOETTINGAE

EX OFFICINA SCHVLZIANA, CVRANTE F. A. ROSENBERG

